

Møteinncalling

Utvalg: Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi
álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kansalistarhaan johtokunta

Møtested: Teams

Dato: 07.05.2025

Tidspunkt: 10:00 -16:00

Ved eventuelt forfall er representantene selv ansvarlige for å gi vararepresentanten beskjed om å delta på møtet. Alle møtepapirer vil bli sendt ut på e-post og lagt ut på Stabbursdalen nasjonalparkstyrets nettside: <http://nasjonalparkstyre.no/Stabbursdalen/>

Nasjonalparkforvalter er tilgjengelig på telefon 78 95 03 77 / 409 12 470 eller e-post stabbursdalen@statsforvalteren.no.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 29/2025	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
ST 30/2025	Godkjenning av innkalling og saksliste		
ST 31/2025	Valg av underskrivere		
ST 32/2025	Orienteringer		
ST 33/2025	xx	Lukket	2024/4822-24
ST 34/2025	Behandling av sak		2024/4822-25
ST 35/2025	Klage på vedtak ST 15/2025 om bruk av snøskuter		2025/198-4
ST 36/2025	Klage på vedtak ST 16/2025 om bruk av snøskuter		2025/1455-3
ST 37/2025	Klage på delegert vedtak om bruk av snøskuter		2025/1578-3
ST 38/2025	Klage på delegert vedtak om bruk av snøskuter		2025/2425-2

ST 29/2025 Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet
ST 30/2025 Godkjenning av innkalling og saksliste
ST31/2025 Valg av underskrivere
ST 32/2025 Orienteringer
ST 33/2025 xx
ST 34/2025 Behandling av sak
ST 35/2025 Klage på vedtak ST 15/2025 om bruk av snøskuter
ST 36/2025 Klage på vedtak ST 16/2025 om bruk av snøskuter
ST 37/2025 Klage på delegert vedtak om bruk av snøskuter
ST 38/2025 Klage på delegert vedtak om bruk av snøskuter

ST 32/2025 Orientering

- Forvalter deltok på forvaltersamling hos Miljødirektoratet i Trondheim 8.-10. april.
- Stabbursdalen nasjonalparkstyre med Styreleder og nasjonalparkforvalter deltok den 23. april på befaring med Energidepartementet, Statnett og Klima- og miljødepartementet om 420 kV kraftlinje som er innstilt av Norges vassdrags- og energidirektorat til å gå gjennom Stabbursdalen landskapsvernområde.
- Miljødirektoratet har svart på nasjonalparkstyrets henvendelse angående håndtering av to vedtak fattet mellom oppnevning og konstituering vår 2024 (se s. 6).
- Medlemmer i Rådgivende utvalg har kommet med uttalelse til Stabbursdalen nasjonalparkstyre (se s. 7)

Nasjonalparkforvalter har fattet følgende vedtak på delegert myndighet: Vedtak fattet 25.03.2025:

Vedtak i sak 2025/1578

Med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt 6.3 avsnitt fem gis Engebret Kopseng og Ann-Britt Birkeli tillatelse til bruk av snøskuter til transport av materiale, utstyr og bagasje til privat hytte knr. 5436 gnr. 9 bnr. 100, byggid. 192813492 i Stabbursdalen nasjonalpark, i Porsanger kommune.

Omfang og vilkår for tillatelsen

- Kjøretøy og perioder:
 - Tillatelsen/dispensasjoner gjelder for 4 år i samme tidsperioder hvert år.
 - Snøskuter: Inntil seks (6) tur-retur i perioden 1. januar – 04. mai
- Trasé og kjørerestriksjoner:
 - Kjøringen skal skje langs trase angitt i søknadens kartvedlegg.
 - Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én tur.
- Miljøhensyn:
 - All ferdsel skal skje skånsomt og begrenses til det nødvendige.
 - Reinsdyr, fugle- og dyreliv skal ikke forstyrres unødig.
 - Kjøring er kun tillatt på snø- og isdekket mark/vann.
- Kommunikasjon og kontroll:
 - Tillatelsen skal medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll.
 - Skáiddeduottar siida skal kontaktes på forhånd for å unngå konflikter med reinflytting (kontakt: Anne Lovise Næss Gaup, tlf. 932 99 083).

- Dispensasjon for motorferdsel etter motorferdselloven må innhentes separat.

Vedtak i sak 2025/2425

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gir Stabbursdalen nasjonalparkstyre Nils Alfred Mella, Nils Jakob Mella og Sven-Tore Nilsen dispensasjon til bruk av snøskuter til transport av materiale, utstyr og bagasje til gamle med knr. 5622 gnr. 11 bnr. 1 fnr. 3 innenfor Stabbursdalen nasjonalpark, i Porsanger kommune.

Omfang og vilkår for tillatelsen

- Kjøretøy og perioder:
 - Tillatelsen/dispensasjoner gjelder for 4 år i samme tidsperioder hvert år.
 - Snøskuter: Inntil seks (6) tur-retur i perioden 1. mars – 04. mai
- Trasé og kjørerestriksjoner:
 - Kjøringen skal skje langs trase angitt i søknadens kartvedlegg.
 - Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én tur.
- Miljøhensyn:
 - All ferdsel skal skje skånsomt og begrenses til det nødvendige.
 - Reinsdyr, fugle- og dyreliv skal ikke forstyrres unødig.
 - Kjøring er kun tillatt på snø- og isdekket mark/vann.
- Kommunikasjon og kontroll:
 - Tillatelsen skal medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll.
 - Dispensasjon for motorferdsel etter motorferdselloven må innhentes separat.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre
Postboks 700
9815 VADSØ

Trondheim, 02.04.2025

Deres ref.:
2024/1457

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/1463

Saksbehandler:
Hege Langeland

Spørsmål om ny behandlingen av tidligere saker

Vi viser til deres brev to brev 26.03.2025.

I brevene viser nasjonalparkstyret til Miljødirektoratet sitt brev 13.02.2025 om styremøte 08.03.2025.

Dere spør om nasjonalparkstyret har anledning til å behandle sakene på nytt selv om Miljødirektoratet sier at det ikke er nødvendig med en ny behandling av sakene. Det begrunnes i styrets ønske i å rette opp i feilen.

Vi kan forstå ønske om å ta opp sakene på nytt for å "rydde opp" i tidligere feil. Miljødirektoratet kan ikke se hensikten i å behandle sakene på nytt, ettersom tiden har gått og sakene er avgjort.

Når det gjelder overtredelsesgebyr har Miljødirektoratet myndigheten og avgjør i det enkelte tilfellet om en slik sanksjon skal brukes. Vedtak om overtredelsesgebyr er fattet og Miljødirektoratet skal vurdere klagen som har kommet fra parten. Klima- og miljødepartementet avgjør saken som klagemyndighet dersom Miljødirektoratet opprettholder vedtaket.

Vi viser til det vi tidligere har skrevet om dette. Dersom dere likevel ønsker å behandle sakene på nytt, har dere imidlertid anledning til dette.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Tone Lise Alstad Eid
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

FORVALTNINGSPRAKSIS HYTTEKJØRING

Viser til nasjonalparkstyrets vedtak av 12.03.2025 i ST 14/2025 vedr. forvaltningspraksis for motorferdsel til private bygg i Stabbursdalen nasjonalpark.

Vi vil berømme nasjonalparkstyret for å ha fjernet kravet om bruk av kjøreseddel (treffende benevnt Gestapo-skjema av tidligere Porsanger-ordfører Knut Roger Hanssen).

Med dette har styret fjernet et stort gnagsår i forholdet mellom forvaltninga og private byggeiere i nasjonalparken. Det også svært positivt at styret vil harmonisere sin praksis med Porsanger kommunes forvaltningspraksis.

Samtidig ber vi om at også følgende hensyntas:

1. **Tidsbegrensning:** Nasjonalparkstyret har vedtatt å innvilge **fire**årige tillatelser. Porsanger kommune har forskriftsfesta at slike tillatelser kan gis for inntil **fem** år.

ANMODNING: Nasjonalparkstyrets praksis bør samordnes med kommunens praksis ved at det gis **fem**årige kjøretillatelser til private gammer/hytter.

2. **Begrensning av antall turer:** Nasjonalparkstyret har «økt» antall turer til 6 turer i året for gammer og 12 turer i året for hytter/fritidsboliger. Daværende nasjonalparkstyre vedtok allerede i 2014 å innvilge inntil 16 turer per år både til hytter og gammer, men forvalteren har unnlatt å praktisere dette. Porsanger kommune har forskriftsfesta at tillatelser gis uten begrensning av antall turer til gammer/hytter, slik at ferdsel kan skje ved behov og ikke etter et forhåndsbestemt antall turer, altså en klar tillitserklæring til byggeierne.

ANMODNING: Nasjonalparkstyrets praksis bør samordnes med kommunens praksis ved at tillatelser gis uten begrensning i antall turer, samt ved at private gammer og hytter likestilles.

3. **Begrensning av transportformål:** Nasjonalparkstyre har vedtatt at tillatelser gjelder for transport av «materialer, utstyr og bagasje». Dette innebærer trolig en utilsikta begrensning, idet transport av ved, arbeidsfolk og annen nødvendig transport faller utenom.

ANMODNING: Nasjonalparkstyrets praksis bør omfatte all «nødvendig transport», jamfør verneforskriften.

4. **Randsonen inntil 300 meter fra nasjonalparkgrensa:**

ANMODNING: Nasjonalparkstyrets praksis bør samordnes med kommunens praksis ved at det i randsonen inntil 300 meter fra nasjonalparkgrensa tillates bruk av sneskuter på islagt vann og på privat eiendom i forbindelse med nødvendig transport til og fra lovlige private bygg, på samme vilkår som kommunal tillatelse etter motorferdselloven.

Geir Wulff
medlem rådgivende utvalg for Stabbursdalen

Richard Persen
varamedlem rådgivende utvalg for Stabbursdalen

Hans Arne Wulff
medlem rådgivende utvalg for Stabbursdalen

**Stabbursdalen
nasjonalparkstyre**

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/4822-24

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 25.04.2025

Unntatt offentlighet: offl. § 24

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalarhaan johtokunta	ST 33/2025	07.05.2025

Sak unntatt offentlighet.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/4822-25

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 06.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalarhaan johtokunta	ST 34/2025	07.05.2025

Forvalters innstilling

Stabbursdalen nasjonalparkstyre innvilger delvis dispensasjon til oppføring av skilt i Stabbursdalen landskapsvernområde.

Dilljávre veilag innvilges dispensasjon til oppføring av motorferdselsregulerende skilt i starten av strekningen mot Dilljávri. Dispensasjonen hjemles i naturmangfoldloven § 48 første ledd.

Vilkår for dispensasjonen:

- Skiltet skal settes nær tilknytning til Lompolaveien på strekningen mot Dilljávri (omtrentlige koordinater for lokalitet: UTM 7784516N 4171740). Det forventes at det skal brukes skjønn slik at skiltet blir plassert på mest hensiktsmessige måte nær dette punkt.
- Skiltet skal være lett synlig for kjørende fra Lompolaveien, for å forhindre uønsket motorferdsel lang strekningen mot Dilljávri.
- Innholdet på skiltet skal være i samsvar med gjeldende regelverk.
- Innholdet på skiltet skal ikke ha unødig eller villedende informasjon. Setningen «Gjelder ikke legitimert kjøring (grunneiere og reindrifto)» fjernes derfor.
- Skiltets utforming godkjennes når innhold på plakaten er redigert, da skiltet foreslås utformet slik at det ikke kan forveksles med offentlige forbudsskilt.
- Det må innhentes tillatelse fra grunneier, som i dette tilfellet er Finnmarkseiendommen.

- Skiltet festes på en enkel gjerdestolpe og fundamenteres enkelt i bakken med å bankes ned i jorden. Det tillates bruk av mindre mengder stein og eventuelt sement til støtte rundt festepunktet rundt stolpen.

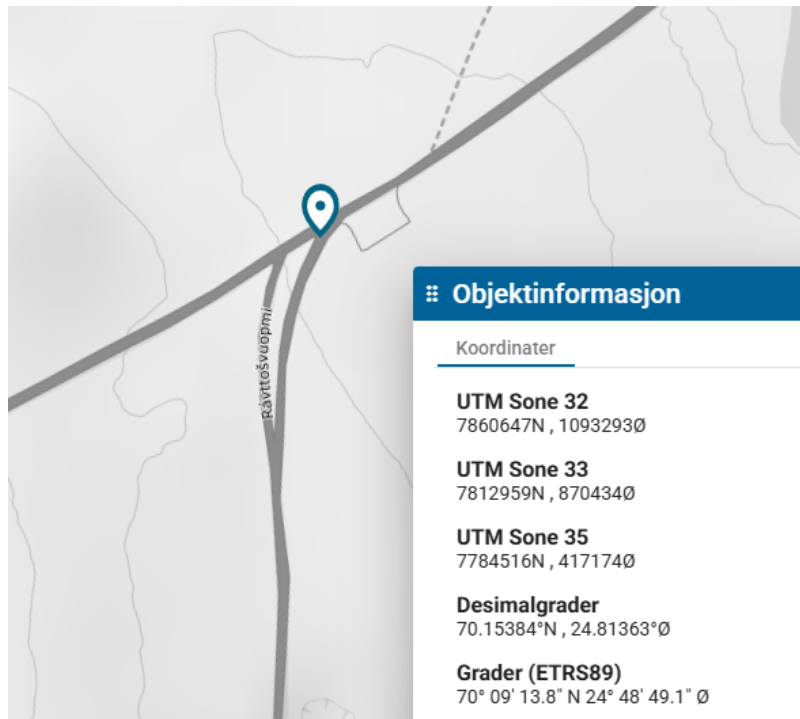
Saksopplysninger

Dilljávre veilag v/Geir Wulff vil sette opp nytt skilt langs strekingen mot Dilljávri. Skilts innhold viser til motorferdselforbud, med unntak for grunneiere og reindriften. Dilljávre veilag har også fremmet forslag om å sette opp et skilt i starten av strekningen mot Dilljávri..

Innsendt utkast av skilt Dilljávre veilag som vil oppføre i Stabbursdalen landskapsvernområde.

Strekningen på vestsiden er brukt av reindrifta og går reindrifftsbyggene som er i Navkajohka (jf. verneforskriften §3 punkt 6.2 femte kulepunkt). På østsiden av Dilljávri finnes et bygg som også benyttes i sammenheng med reindrift. Geir Wulff har hytte på sørsiden av Dilljávri, samt at også Hans Arne Wulf og Richard Persen er grunneiere på sørsiden.

Beskrivelse av område skiltet er foreslått oppsatt av Dilljávri veilag.

Faktaopplysninger angående veien og traseene langs Dilljávri.

Opplysninger i Brønnøysundregisteret:

Organisasjonsnr. 880 855 522 - DILLJÁVRI VEILAG/DILLJÁVRRE GEAINOSEARVI.

Organisasjonsform: Forening/lag/innretning (Ideell organisasjon). Består av Geir Wulff som styreleder og Richard Persen som styremedlem. Aktivitet/bransje: Styringsorgan for veiadkomst til grunneiendommer i Dilljávri i Stabbursdalen, Porsanger Kommune.

Styringsorgan for veiadkomst til grunneiendommer i Dilljávri i Stabbursdalen, Porsanger Kommune.

Regelverk

Formålet med vernet av Stabbursdalen landskapsvernområde er å sikre et stort egenartet og vakkert naturlandskap og å sikre et område med verdens nordligste furuskog. Vernet skal beskytte betydelige kvartærgeologiske verdier som bidrar til områdets særpreg.

Ivaretagelsen av naturgrunnlaget er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området nyttes til reindrift, naturopplevelser og utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Landskapsvernområdet skal sammen med Stabbursdalen nasjonalpark bidra til å bevare et sammenhengende naturområde med dets mange kulturminner.

Vernebestemmelsene § 3 punkt 1 og 1.1 viser til at området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Det er forbud mot en rekke inngrep, deriblant vegbygging, oppføring, påbygging og ombygging av bygninger og anlegg, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein, mineraler og fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier og løyper ol. Kulturminner skal beskyttes mot skade. Opplistingen er ikke uttømmende. I vernebestemmelsens paragraf 3 punkt 1.2 og 1.3 er det opplistet hva bestemmelse 1.1 ikke er til hinder for eller hva som kan gis tillatelse til. I verneforskrift § 3 punkt 1.2 annet kulepunkt står det at punkt 1.1 ikke er til hinder for bruk og vedlikehold av opparbeidete bilveier.

I landskapsvernområde gjelder motorferdselloven, i de tilfeller det ikke er snakk om godkjente adkomstveier, jf. verneforskriftens § 3 punkt 4.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Det skal fremgå av enhver beslutning som fattes ved utøving av offentlig myndighet hvordan prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 -12 er vurdert, jf. nml. § 7 i loven. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Stabbursdalen nasjonalpark kan i dette tilfelle kun gis med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 48, dersom det ikke strider mot vernets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. I rundskriv fra Miljødirektoratet «Forvaltning av verneforskrifter», revidert januar 2014, redegjøres det for hvordan nml. § 48 i skal forstås. Her framgår det at bestemmelsen skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Det er i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker som omfattes av bestemmelsen. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.

Vurdering

Landskapsvernområdet skal forvaltes etter føre var-prinsippet, og i et nasjonalt og internasjonalt helhetlig og langsiktig perspektiv. I Stabbursdalen landskapsvernområde vernes natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller

som er identitetsskapende. Kulturminner kan også bidra til landskapets egenart. Enkelte landskapsvernområder har også freding av arter. I Stabbursdalen landskapsvernområde er særlig furuskogen vernet. Vernet av Stabbursdalen landskapsvernområde skal beskytte landskapet mot tiltak og trusler som kan virke ødeleggende og endre landskapets karakter, jf. nml. §§ 9 og 10. I landskapsvernområdet er det landskapet og naturmiljøet som gir området verneverdi. Dette skal ivaretas og ikke forringes.

Kunnskapsgrunnlaget i saken er hentet fra Naturbase (www.naturbase.no), forskningsrapporter, utkastet til forvaltningsplan og utførte kartlegginger og kartdata fra Stabbursdalen. Stabbursdalen har verdens nordligste furuskog, et rikt fugleliv og interessante kvartærgeologiske avsetninger. De store fjellområdene i landskapsvernområdet er viktig for arter som er avhengige av store områder, deriblant jerv og gaupe. Landskapsvernområdet er også viktig område for flere rovfuglarter som jaktfalk, og blant annet de sårbare artene lappspurv og brushane. Furuskogen i Stabbursdalen utgjør med sin nordlige beliggenhet naturlig nok nordgrensa for flere typiske barskogsarter. Landskapsvernområdet utgjør også viktige beite-, brunst- og kalvingsområde for tamrein. Forvalter anser kravet til kunnskapsgrunnlaget i nml. § 8 til å være tilstrekkelig for behandling av saken. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillegges derfor liten vekt. Et viktig kriterium for å kunne innvilge en dispensasjon fra verneforskriften er som nevnt at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre skal forvalte verneområdet kun etter verneforskriften og naturmangfoldloven, gjennom fattning av vedtak som første instans. Stabbursdalen nasjonalparkstyre regulerer ikke etter annet regelverk, privatrettslige forhold, og skal heller ikke ta stilling til eiendoms- eller brukshevd etter servituttloven eller lignende. Nasjonalparkstyre skal derimot ta stilling til verneområdets tilstand slik det var på vernetidspunktet, som inkluderer vurdering av all infrastruktur og tilrettelegginger slik dette var på vernetidspunktet. Dette tilsier at nasjonalparkstyret skal gjøre objektive vurderinger av tilstanden som var i 2002 og frem til i dag (jf. nml. § 8), for å kunne følge med og forebygge negative endringer som kan endre landskapets art eller karakter, jf. nml. § 3 punkt 1.1. Listen på hva som det er forbud mot er ikke uttømmende. I oppsetting står det at skilt er ikke tillatt.

Verneforskriften § 3 punkt 1.2 annet kulepunkt sier at bestemmelsen pkt. 1.1 er ikke til hinder for bruk og vedlikehold av opparbeidede bilveier eller parkeringsplasser. Videre sier § 3 punkt 1.3 tredje kulepunkt i verneforskriften at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til merking av stier og løyper. Det står ikke «*oppsetting av skilt*», men ordlyden er «*merking av stier og løyper*». Forvalter vurderer at oppføring av et motorferdselregulerende skilt havner inn under forbudet i § 3 punkt 1.1 annet kulepunkt. Eventuelle skilt som vurderes at skal kunne gis dispensasjon til, må da vurderes etter naturmangfoldloven § 48 første ledd, som er en unntaksparagraf.

Fordi verneforskriften § 3 punkt 1.1 sier at tiltaket med skilt ikke er tillatt, må tiltaket behandles etter nml. § 48, selv om tiltaket kanskje kan være et hjemlet og lovlig tiltak etter f.eks. veilova § 55. Verneforskriften er et «*i tillegg til*» regelverk, og man trenger derfor tillatelser etter alle gjeldende lovverk for å iverksette slike tiltak. I dette tilfellet må man påse at man har tillatelse til oppsetting av skiltet etter naturmangfoldloven § 48. Dette vil gjelde uavhengig av om omfanget av skiltingen er stort eller smått.

En av vurderingene som vernemyndigheten skal gjøre er å vurdere hensikt, nødvendigheten og omfang av skiltingen, jf. nml. § 10. Det skal vurderes om skiltingen vil gi nødvendig informasjon til brukere og besøkende av området. Det skal også påses at omfanget (antall og størrelse) av skiltingen vil kunne føre til negativ påvirkning av verneformålet eller ikke, samt at plasseringen av skiltet har tilstrekkelig og ønsket virkning, jf. nml. § 12. Man må også vurdere langtidsvirkningen av et skilts innhold og plassering. Det tillates normalt ikke å sette opp skilt som ikke er tilstrekkelig formålstjenlig.

Det vurderes at det er hensiktsmessig å gi dispensasjon etter nml. § 48 til oppføring av motorferdselsregulerende skilt i starten av denne strekningen mot Dilljávri, slik at det informeres at det ikke er tillatt med motorferdsel etter denne strekningen. Det må videre stilles vilkår til Dilljávre veilag at de påser at skiltets innhold og informasjon er i tråd med alle gjeldende regelverk.

Naturmangfoldloven § 8 setter krav til at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på blant annet effekten av påvirkninger. I Stabbursdalen landskapsvernområde er formålet først og fremst å bevare et stort naturområde tilnærmet fri for tekniske inngrep, for å sikre landskapet med dets økosystemer, kulturelle og opplevelsesmessige verdi, jf. nml. § 9. Å sette opp et slikt skilt i nær tilknytning til infrastruktur (Lompolaveien) til med dette formålet vurderes til isolert sett ikke gi vesentlig skade på landskapet. De er lave spinkle skilt, som ikke virker veldig ruvende i landskapet. Påvirkningen som vil oppstå vil ikke sette betydelige store varige spor om de en gang skulle bli fjernet, og tiltaket vurderes derfor isolert sett til ikke å påvirke verneverdiene betydelig, jf. nml. § 10. Siden det er snakk om en liten installasjon på avgrenset lokalitet nær eksisterende infrastruktur, er det ikke stor sannsynlighet at tiltaket vil komme i konflikt med verneverdiene i betydelig grad, og det vurderes at det er rom for å gi dispensasjon fra verneforskriften etter nml. § 48 til dette tiltaket.

Det forventes derfor ingen miljøforringelse, hvor kostnadene kan bli krevet dekket av tiltakshaver, jf. nml. § 11. Den samlede belastning, jf. nml. § 10 vurderes som liten, da dette er tiltak er nær tilknyttet eksisterende infrastruktur (Lompolaveien). Forvalter vurderer at denne søknaden gir grunnlag for negativ presedensvirkning, jf. nml. § 10. Forvalter vurderer at dette er innenfor det som kan regnes som miljøforsvarlige teknikker, jf. nml. § 12.

De fysiske inngrepene og de visuelle påvirkningene som dette skiltet gir er beskjeden, og vurderes til å ikke ha negativ betydning for verneformålet i landskapsvernområde, jf. nml. § 10. Det legges også vekt på at skiltet er formålstjenlig i forhold til forvaltning og ivaretagelse av Stabbursdalen landskapsvernområde. Ut fra den klare nytteverdi av skiltet, finner vurderes det til at det bør kunne gis dispensasjon til et skilt som opplyser om forbud mot motorferdsel.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2024/198-11

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 06.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalarhaan johtokunta	ST 35/2025	07.05.2025

Forvalters innstilling

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har påklaget vedtak ST 15/2025 innen klagefrist. Klagen tas derfor opp for behandling i Stabbursdalen nasjonalparkstyre.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre tar klagen fra Statsforvalteren til følge på samtlige punkt:

1. Stabbursdalen nasjonalparkstyre tar klagen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark til følge og fatter vedtak om å endre vedtak ST 15/2025 fattet den 12.03.2025 (sak 2025/198-4). Stabbursdalen nasjonalparkstyre etterfølger punktene som er påpekt i klagen til Statsforvalteren og sender nytt vedtak til Stabbursdalen grunneierforening.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder eget vedtak i sak ST 15/2025:

2. Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder forvaltningspraksis som er vedtatt i sak ST 14/2025. Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder derfor styrets vedtak ST 15/2025 i sak 2025/198-4 fattet den 12.03.2025 – en omgjøring av forvalters delegerte vedtak som ble fattet 12. februar 2025. Miljødirektoratet er klageinstans for vedtak som Stabbursdalen nasjonalparkstyre treffer med hjemmel i naturmangfoldloven og verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. I henhold til forvaltningsloven § 33 fjerde ledd oversendes derfor klagen og sakens dokumenter til endelig behandling i Miljødirektoratet.

Forvalters innstilling er at klagen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark bør tas til følge.

Saksopplysninger

Saken gjelder behandling av klage på vedtak ST 15/2025 (2025/198-4) – tillatelse til motorferdsel til vakthytta til Stabbursdalen grunneierforening.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har påklaget vedtak ST 15/2025 fattet den 12.03.2025, som ble sendt ut og offentliggjort den 19.03.2025. Stabbursdalen nasjonalparkstyret mottok klagen den 07.04.2025.

Bakgrunn for saken

Kort sammenstilling av klagepunkter fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark:

Statsforvalter i Troms og Finnmark har oversendt klage på nasjonalparkstyrets vedtak ST 15/2025. Følgende punkter er påklaget i saken. Dette er en oppsummering, og det henvises til vedlegget med klagen fra Statsforvalteren for utdypelse av disse punktene:

1. Styret har fattet enkeltvedtak og vedtatt en endring i forvaltningspraksis som åpner for stor økning av motorisert ferdsel i verneområdet i mange år fremover, uten at dette er vurdert etter verneforskriften eller naturmangfoldlovens prinsipper, jf. § 7 (§§ 8-12).
2. Styret har ikke begrunnet at det er nødvendig å øke antall turer til tolv (12) turer. Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen.
3. Styret har ikke begrunnet økningen i å gi dispensasjon, fra ett (1) år til fire år av gangen. Søker hadde kun søkt om ett års tillatelse.
4. Styret har i tillegg fjernet krav om kjørebok. Dette kan føre til ubegrenset kjøring i nasjonalparken. Vedtakene skal være kontrollerbare.
5. Statsforvalteren mener at bruk av tre (3) snøskutere ikke kan telles som én (1) tur, men skal vurderes som én snøskuter med to følgeskutere, og telles som tre (3) turer.

Oppsummering av endringene i omgjøringsvedtaket ST 15/2025:

Følgende ble omgjort i rammene til det delegerte vedtaket:

1. Rammen av tillatelsen/dispensasjoner ble økt fra 1 år til 4 år, i samme tidsperioder hvert år.
2. Antall turer med snøskuter er endret fra seks (6) turer til tolv (12) turer.
3. Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én (1) tur. I det delegerte vedtaket var definisjonen for én (1) tur (tur-retur) gjaldt kun for ett kjøretøy.
4. Fjerning av krav om bruk av kjørebok. Heller ingen krav om melding til SNO.

Punkt 1-4 er påklaget.

Saksgrunnlag

Det henvises til dokumentene med behandling av saken som bakgrunnsinformasjon; dokument 2025/198-3 og 2025/198-4, samt klage til Statsforvalteren Troms og Finnmark (dokument 2025/198-10).

Utdrag av protokoll fra 12.03.2025:

ST 14/2025 Endring av vilkår i dispensasjoner og tillatelser til motorferdsel til gammer og private hytter i Stabbursdalen nasjonalpark

Saksprotokoll i Stabbursdalen nasjonalparkstyre/Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/Rautusvuoman kanalistarhaan johtokunta - 12.03.2025

Sak fremmes av nasjonalparkstyret og tas opp for behandling under styremøtet.

Endring i forvaltningspraksis – avvikling av kjørebok/kjøreseddel

Nasjonalparkstyret vedtar å avvikle krav om kjørebok/kjøreseddel ved dispensasjoner for motorferdsel. Så lenge tillatelsen medbringes under kjøring, stilles det ikke lenger krav om innsendelse av kjøreseddel ved tillatelsens utløp.

Argumenter for å fjerne krav om kjøreseddel for hytteeiere i Stabbursdalen nasjonalpark

1. Forenkling av forvaltningen

- *Kravet om kjøreseddel innebærer administrativt arbeid både for forvaltningsmyndigheten og brukerne. Ved å fjerne dette reduseres byråkratiet og ressursbruken på kontroll og dokumenthåndtering.*

2. Likebehandling med kommunale regler

- *I randsonen utenfor nasjonalparken, hvor Porsanger kommune regulerer motorferdsel, er det ikke krav om kjøreseddel. For å harmonisere praksis og unngå unødvendige forskjeller, bør samme prinsipper gjelde for nasjonalparken.*

3. Unngå unødig byråkrati

- *Kravet om en kjøreseddel er en unødvendig formalitet, da transporten allerede er vurdert og godkjent av forvaltningsmyndigheten.*

4. Brukerne har egeninteresse i lovlig ferdsel

- *De som får flerårige tillatelser til motorferdsel er gjerne fastboende eller hytteeiere med sterk tilknytning til området. De har egeninteresse i å følge regelverket, noe som reduserer behovet for hyppig kontroll av kjøreseddel.*

5. Miljømessig og praktisk hensyn

- *Kjøreseddel kan være upraktisk i vinterlige forhold der snøskutere eller beltekjøretøy brukes. Ved å fjerne dette kravet slipper brukerne å håndtere papirdokumentasjon under krevende vær- og føreforhold.*

6. Tillatelsen kan kontrolleres på andre måter

- *Ved kontroll kan brukerne heller fremvise digital eller skriftlig bekreftelse på at de har en gyldig flerårig tillatelse, slik det ofte gjøres i andre forvaltningsområder.*

7. Bedre samsvar med praktisk bruk

- *Mange hytteeiere transporterer varer og utstyr over tid, gjerne fordelt på flere turer. Kjøreseddel er ofte knyttet til enkelttransporter, noe som ikke samsvarer godt med fleksibelt bruk av beltekjøretøy.*

Konklusjon til nasjonalparkstyre

Det er gode grunner for å fjerne kravet om kjøreseddel for hytteeiere med flerårige tillatelser, og andre brukere som får innvilget dispensasjon da dette vil forenkle forvaltningen, harmonisere regelverket med kommunen, og være mer praktisk for brukerne. Kontroll med tillatelser kan fortsatt ivaretas gjennom andre løsninger, som digital bekreftelse

Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Forvalters veiledning for styret:

- *Forvalter veileder nasjonalparkstyret ved å vise til at omgjøring av eksisterende vedtak må hjemles i forvaltningsloven § 35 første ledd.*
- *Forvalter veileder nasjonalparkstyret ved å vise til at alle vedtak alltid skal vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12, samt hjemles i verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark. Dette gjelder også omgjøring av vedtak.*

Innstilling fra samtlige styremedlemmer

Endringer til forvaltningsplanens utkast om snøskuterkjøring:

- *Det skal innvilges tillatelser/dispensasjoner til 4-årige tillatelser, fremfor et år av gangen som innvilges i dag, selv om forvaltningsplanen ikke er vedtatt.*
- *Antall turer til gammer økes til 6 turer i året. Antall turer til hytter/fritidsboliger økes til 12 turer i året.*
- *Stabbursdalen nasjonalparkstyre vedtar å endre forvaltningspraksis ved å avvike bruken av kjørebok i forbindelse med dispensasjoner til motorisert ferdsel. Kjørebok/kjøreseddel skal ikke lengre stilles som vilkår for dispensasjon så lenge tillatelsen medbringes under kjøring.*
- *Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på*

snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Innstiling fra forvalter:

- Nasjonalparkstyret bør opprettholde kjørebok som et vilkår i dispensasjoner og tillatelser for motorferdsel med snøskuter. Dette er Statens naturoppsyns sitt verktøy til å kunne utføre kontroll av snøskuterkjøringen i forhold til rammene som gis i dispensasjonen/tillatelsen. Dette ses i sammenheng med at alle dispensasjoner/tillatelser for motorferdsel skal begrenses gjennom bruk av en begrensning i antall turer og av tidsperiode. Det skal ikke gis ubegrensede tillatelser for motorferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark og forvalter viser til at økt motorisert ferdsel ikke er i henhold til intensjonen med vernet, som sier at motorferdsel i utgangspunktet er forbudt, jf. verneforskriften § 3 punkt 6.1.
- Forvalter vurderer at antallet kjøreturer som fremkommer i innstillingen er fra nasjonalparkstyret ikke vil være i henhold til intensjonen med vernet av Stabbursdalen nasjonalpark. Bruk av én snøskuter anses som én kjøretur. I nasjonalparkstyrets innstilling økes antall turer til én hytte til opptil 36 turer per sesong og opptil 18 turer til én gamme, som utgjør en betydelig økning i motorferdsel. Dette vil ha negativ effekt og påvirkning på naturmiljøet, og vurderes å ikke være i henhold til intensjon med verneformålet. Man må vurdere den negative effekten av den økte motoriserte aktiviteten, den samlede belastningen og hvilken presedensvirkning et slikt vedtak vil kunne få, jf. nml. § 10.

Behandling

Nasjonalparkstyrets innstillinger om endring av forvaltningspraksis på motorisert ferdsel er enstemmig vedtatt.

Forvalters innstillinger til tas ikke til følge.

Vedtak i sak ST 14/2025

Disse endringer innføres i forvaltningsplanen og er vedtatt som gjeldende forvaltningspraksis for fremtidige søknader:

- Det skal innvilges tillatelser/dispensasjoner til 4-årige tillatelser, fremfor et år av gangen som innvilges i dag, selv om forvaltningsplanen ikke er vedtatt.
- Antall turer til gammer økes til 6 turer i året. Antall turer til hytter/fritidsboliger økes til 12 turer i året.
- Stabbursdalen nasjonalparkstyre vedtar å endre forvaltningspraksis ved å avvikle bruken av kjørebok i forbindelse med dispensasjoner til motorisert ferdsel. Kjørebok/kjøreseddel skal ikke lengre stilles som vilkår for dispensasjon så lenge tillatelsen medbringes under kjøring.
- Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på

snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Vedtak skal tas til anvendelse i sak 2025/198 og 2025/1455. Stabbursdalen nasjonalparkstyre fatter vedtak om omgjøring i begge sakene som har vært fattet på delegert myndighet – Sak ST 15/ 2025 og ST 16/2025.

ST 15/2025 Omgjøring av vedtak i sak 2025/198-3 – Tillatelse til motorferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark.

Saksprotokoll i Stabbursdalen nasjonalparkstyre/Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kansalistarhaan johtokunta - 12.03.2025

Tillatelse for motorferdsel

Med hjemmel i Forvaltningslovens § 35 a omgjør styret tidligere vedtak i sak nr. 2025/198-3 og fatter følgende vedtak i samme sak:

Med hjemmel i verneforskriften § 3 punkt 6.3 avsnitt fem og naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gis Stabbursdalen grunneierforening tillatelse til bruk av snøskuter og ATV til transport av materiale, utstyr og bagasje til vakthytte (byggid. 192844258) og laksetrappa ved Fossekulpen i Stabbursdalen nasjonalpark, Porsanger kommune.

Omfang og vilkår for tillatelsen

- **Kjøretøy og perioder:**
 - Tillatelsen/dispensasjoner gjelder for 4 år i samme tidsperioder hvert år.
 - ATV: Inntil tre (3) tur-retur i perioden 01. august – 30. september
 - Snøskuter: Inntil tolv (12) tur-retur i perioden 1. januar – 04. mai
- **Trasé og kjørerestriksjoner:**
 - Kjøringen skal skje kun til GPS-koordinatene 35 W 412930 7782578 (Fossekulpen) og 35 W 413129 7782416 (vakthytta), langs trase angitt i søknadens kartvedlegg.
 - Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én tur.
- **Miljøhensyn:**
 - All ferdsel skal skje skånsomt og begrenses til det nødvendige.
 - Reinsdyr, fugle- og dyreliv skal ikke forstyrres unødig.
 - Kjøring er kun tillatt på snø- og isdekket mark/vann.
- **Kommunikasjon og kontroll:**
 - Tillatelsen skal medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll.

- *Láhtin siida skal kontaktes på forhånd for å unngå konflikter med reinflytting (kontakt: Mette Anti Gaup, tlf. 952 80 369).*
- *Dispensasjon for motorferdsel etter motorferdselloven må innhentes separat.*

Regelverk

Forhold i forvaltningsloven som legges til grunn:

Forvaltningslovens § 28 sier at: *Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen)...] [... Vedkommende statlige organ er klageinstans når vedtak er truffet i henhold til myndighet delegert fra et statlig forvaltningsorgan.]*

Forvaltningslovens § 29 viser til at fristen på å klage er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part og at klagefrist løper fra den første dag hvor vedtaket er blitt kunngjort. Klagefrist beregnes fra det tidspunkt at part i saken må altså ha mottatt saksdokumenter.

Forvaltningsloven § 32 viser til at erklæring om klage skal:

- «a. *fremsettes for det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket; dersom muntlig klage er tillatt, skal erklæringen settes opp skriftlig av vedkommende forvaltningsorgan;*
- b. *være undertegnet av klageren eller hans fullmektig eller være autentisert som fastsatt i forskrift, eller i medhold av forskrift, jf. § 15 a;*
- c. *nevne det vedtak som det klages over, og om påkrevet gi opplysninger til bedømmelse av klagerett og av om klagefrist er overholdt;*
- d. *nevne den endring som ønskes i det vedtak det klages over.*

Erklæringene bør også nevne de grunner klagen støtter seg til.

Inneholder en erklæring om klage feil eller mangler, setter forvaltningsorganet en kort frist for rettelse eller utfylling».

§ 33.(saksforberedelsen i klagesak):

Den forvaltningsmyndighet som har truffet et enkeltvedtak skal "foreta de undersøkelser klagen gir grunnlag for", jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd. Klageinstansen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Den kan pålegge underinstansen å foreta nærmere undersøkelser m.m.

Forhold i verneforskriften som legges til grunn:

Formålsparagrafen til Stabbursdalen nasjonalpark § 2 og § 3 punkt 6.3 femte kulepunkt.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Av naturmangfoldloven § 7 framgår det at prinsippene i loven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et

tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-varprinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering

Vilkårene for å ta klagen til behandling

Stabbursdalen nasjonalparkstyrets vedtak ST 15/2025 datert 12.03.2025 er et enkeltvedtak som kan påklages i henhold til forvaltningsloven § 28, jf. § 2 første ledd bokstav b. Den som er part i saken, har klagerett. Statsforvalteren i Troms og Finnmark kan klage på vedtak som fattet av Stabbursdalen nasjonalparkstyre, jf. forvaltningslovens § 28 og 29. Statsforvalteren har klaget på vedtaket ST 15/2025 (sak 2025/198-4). Stabbursdalen nasjonalparkstyre mottok klagen innen klagefristen på 15 virkedager, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 30. Vilkårene for å behandle klagen er dermed oppfylt. Klagen tas derfor opp for behandling i Stabbursdalen nasjonalparkstyre.

Forvalter mener at saken er tilstrekkelig opplyst og at klagen kan behandles. I denne saken vil det kun bli gjort vurderinger i forhold til de konkrete klagepunktene fra Statsforvalteren.

I 2010 sendte Statsforvalteren (Fylkesmannen i Finnmark) forvaltningsplanen for Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvern på offentlig høring. Da lokal forvaltningsordning for større verneområder trådte i kraft, valgte Stabbursdalen nasjonalparkstyre å jobbe videre med forvaltningsplanen, fremfor å sende forvaltningsplanen til endelig godkjenning hos Miljødirektoratet. Stabbursdalen nasjonalparkstyret sitt utkast av forvaltningsplanen har videre vært sendt inn til faglig gjennomgang to runder, i 2016 og 2019. Det har også vært gjennomført flere dialogsmøter mellom Miljødirektoratet og nasjonalparkstyret om forvaltningsplanen. Miljødirektoratet har så langt ikke faglig godkjent endringene nasjonalparkstyret har innført i utkastet til forvaltningsplanen. Stabbursdalen nasjonalparkstyre har derfor per i dag ikke en faglig godkjent forvaltningsplan, og dagens utkast kan derfor ikke sendes ut på offentlig høring.

Det vises til vurderinger gjort av forvalter under styremøtet den 12. mars 2025 (protokoll). Forvalter viser til tidligere administrative vurderinger som fremkommer i protokoll fra styremøtet den 12.03.2025. I de delegert vedtak fra sekretariatet som tidligere har vært fattet er det opplyst om at forvalter har fulgt dagens forvaltningspraksis, i påvente av en faglig godkjent forvaltningsplan. Om rammene i forvaltningsplanen blir endret fra dagens praksis, vil de delegerte vedtak følge den faglige godkjente forvaltningsplanen.

Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen i henhold til intensjonen med vernet og etter naturmangfoldloven § 7 (§§ 8-12).

I henhold til Statsforvalteren skal nasjonalparkstyret vurdere og vise til følgende:

- hvordan omsøkte motorferdsel vil påvirke formålet med vernet og verneverdiene.
- kunnskap om verneverdier og naturmangfold som vil bli berørt av den økte motorferdselen, og effekten av den økte motorferdselen på dette.
- om denne kunnskapen er god nok til å fatte en beslutning, eller om føre-var-prinsippet skal legges til grunn.
- om den samlede belastningen for verneområdet, for alle søknadene om motorferdsel og vurdere dette sammen med annen belastning økosystemene i verneområdet er utsatt for.
- hvilke avbøtende tiltak som er nødvendig for å unngå skade på verneverdiene.

Statsforvalter viser til at det foreligger saksbehandlingsfeil i vedtak ST 15/2025 som tilsier at vedtaket vurderes til å ikke være gyldig. Dette begrunnes i at nasjonalparkstyret ikke henviste til vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12. De vurderingene som Stabbursdalen nasjonalparkstyre har gjort i vedtak ST 14/2025 vurderes til å ikke innfri disse kravene om vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-12. Også de endrede rammene for tillatelser/dispensasjoner for snøskuter i saken er påklaget. Stabbursdalen nasjonalparkstyre bes derfor å ta Statsforvalterens klage til følge.

Styret må vedta om klagen fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark skal tas til følge, eller om styret opprettholder sitt vedtak i sak ST 15/2025. Dersom styret står opprettholder sitt vedtak ST 15/2025, skal klagesaken sendes videre til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

*Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finnmarkun staatinhallittija*

Vår dato:

07.04.2025

Vår referanse

2025/3547

Deres dato:

Deres referanse

STABBURSDALEN NASJONALPARKSTYRE
c/o Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9800 VADSØ

Telefonnummer til saksbehandler

Heidi-Marie Gabler, 77642231

Klage på vedtak om dispensasjon til motorferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark

Statsforvalteren viser til omgjøring av vedtak fattet på delegert myndighet av nasjonalparkforvalteren, og vedtak om endring av fremtidig praksis for behandling av søknader om dispensasjoner til bruk av snøskuter til hytter og gammer i Stabbursdalen nasjonalpark.

Klagen gjelder vedtak i sak 2025/198-4, datert 19.03.2025 - Omgjøring av vedtak i sak 2025/198-3, Tillatelse til Stabbursdalen grunneierforening til bruk av snøskuter og ATV til transport av materiale, utstyr og bagasje til vakthytte - vedtak i sak ST 15/2025.

Begrunnelse for klagen

1) Dispensasjon for bruk av snøskuter til hytter i nasjonalparken med hjemmel i verneforskriften § 3 pkt. 6.3

Nasjonalparkstyret har gitt dispensasjon til 12 turer i året, i 4 år, for bruk av snøskuter for transport til hytter i nasjonalparken med hjemmel i den spesifiserte bestemmelsen i forskrift § 3, pkt. 6.3. Dette er en omgjøring av det opprinnelige vedtaket, der det var innvilget dispensasjon til 6 turer i ett år. Styret har vedtatt at gjeldende praksis fremover skal være 4-årige tillatelser, og at antall turer til hytter/fritidsboliger økes til 12 turer i året. Vi klager på vedtaket fordi dette er et høyt antall turer sammenlignet med det som er vanlig praksis for behandling av slike saker i verneområder. Vedtaket kan også skape presedens for en uheldig utvikling av økt motorisert ferdsel i verneområder, som ikke er forenlig med verneformål og kan gi negative virkning for verneverdiene.

Statsforvalteren klager også på vedtaket fordi det ikke er begrunnet at transporten/antall turer er nødvendig. Hjemmelen i forskriften § 3, pkt. 6.3 gjelder bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med nødvendig transport til og fra lovlig oppførte private hytter. Styret har ikke begrunnet at det er nødvendig å øke antall turer til 12 turer. Styret har også gitt dispensasjon til mer motorferdsel enn det som er omsøkt i denne saken, der det er søkt om dispensasjon for bare ett år

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

for vedlikehold av hytta. Styret har heller ikke lagt til grunn nødvendigheten av transporten. Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen. Styret har i tillegg fjernet krav om kjørebok. Dette kan føre til ubegrenset kjøring i nasjonalparken. Vedtakene skal være kontrollerbare.

2) Inntil tre (3) snøskutere kan kjøre i følge og telles som én tur.

Statsforvalteren klager på vedtakets punkt: *Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én tur.*

Vi viser til Ot. prop 52 (2008-2009) – Om lov om forvaltning av naturens mangfold, s. 425 hvor det står følgende om vurdering av sikkerhetshensyn: «Generelt sett gir den ikke grunnlag for å åpne for bruk av to snøscootere når det gis tillatelse til bruk av snøscooter (såkalt følgescooter)».

Det er altså ikke anledning til å innvilge følgeskuter grunnet sikkerhetsmessige hensyn. Forvaltningspraksis legger opp til at bruk av én skuter tilsvarer én kjøretur, bruk av to skutere tilsvarer to kjøreturer osv.

Statsforvalteren mener etter dette at bruk av 3 snøskutere ikke kan telles som en tur, men skal telles som 3 turer.

3) Styret har ikke vurdert søknadene etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i § 7 (§§ 8-12).

Styret har fattet enkeltvedtak og vedtatt en endring i forvaltningspraksis som åpner for stor økning av motorisert ferdsel i verneområdet i mange år fremover, uten at dette er vurdert etter verneforskriften eller naturmangfoldlovens prinsipper, jf. § 7 (§§ 8-12).

Vi viser her til naturmangfoldloven § 7 (*prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12*). «Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen».

Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren må styret selv gjøre denne vurderingen i henhold til intensjonen med vernet og etter naturmangfoldloven § 7 (§§ 8-12).

Styret må vurdere/se hen til:

- hvordan omsøkte motorferdsel vil påvirke formålet med vernet og verneverdiene.
- kunnskap om verneverdier og naturmangfold som vil bli berørt av den økte motorferdselen, og effekten av den økte motorferdselen på dette.
- om denne kunnskapen er god nok til å fatte en beslutning, eller om føre-var-prinsippet skal legges til grunn.
- om den samlede belastningen for verneområdet, for alle søknadene om motorferdsel og vurdere dette sammen med annen belastning økosystemene i verneområdet er utsatt for.
- hvilke avbøtende tiltak som er nødvendig for å unngå skade på verneverdiene.

Statsforvalteren er av den oppfatning at styret ikke har gjort denne vurderingen ved sin omgjøring av vedtaket og ved vedtak om endret praksis for behandling av søknader om motorferdsel i verneområdet. Dette utgjør en saksbehandlingsfeil som medfører at vedtakene kan være ugyldige.

Statsforvalteren anmoder styret om å ta klagen vår til følge, og endre de påklagede enkeltvedtakene. Vi anmoder også om at styret endrer vedtak om forvaltningspraksis for søknader om bruk av snøskuter til hytter og gammer. Nasjonalparkforvalteren deres har lang erfaring med forvaltning av dette verneområdet, og solid faglig kunnskap om regelverket for verneområdeforvaltning, og er deres faglige veileder i disse sakene. Vi anmoder styret å følge denne veiledningen.

Hvis klagen ikke blir tatt til følge skal den oversendes til Miljødirektoratet som klageinstans.

Med hilsen

Toril Feldt (e.f.)
konstituert statsforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
STABBURSDALEN
GRUNNEIERFORENING

c/o Jan Arnfinn Andersen
Ráigeája 8

9710 INDRE
BILLEFJORD

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/1455-5

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 06.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalarhaan johtokunta	ST 36/2025	07.05.2025

Forvalters innstilling

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har påklaget vedtak ST 16/2025 innen klagefrist. Klagen tas derfor opp for behandling i Stabbursdalen nasjonalparkstyre.

Forvalter legger frem to alternativer for behandling av klagen fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre tar klagen fra Statsforvalteren til følge på samtlige punkt:

3. Stabbursdalen nasjonalparkstyre tar klagen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark til følge og fatter vedtak om å endre vedtak ST 16/2025 fattet den 12.03.2025 (sak 2025/1455-3). Stabbursdalen nasjonalparkstyre etterfølger punktene som er påpekt i klagen til Statsforvalteren og sender nytt vedtak til Sten Are Uglebakken.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder eget vedtak i sak ST 16/2025:

4. Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder forvaltningspraksis som er vedtatt i sak ST 14/2025. Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder derfor styrets vedtak ST 16/2025 i sak 2025/1455-3 fattet den 12.03.2025 - omgjøring av forvalters delegerte vedtak som ble fattet 12. februar 2025. Miljødirektoratet er klageinstans for vedtak som Stabbursdalen nasjonalparkstyre treffer med hjemmel i naturmangfoldloven og verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. I henhold til forvaltningsloven § 33 fjerde ledd oversendes derfor klagen og sakens dokumenter til endelig behandling i Miljødirektoratet.

Forvalters innstilling er at klagen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark bør tas til følge.

Saksopplysninger

Saken gjelder behandling av klage på vedtak ST 16/2025 (2025/1455-3) – dispensasjon til motorferdsel til gamle i Stabbursdalen nasjonalpark.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har påklaget vedtak ST 16/2025 fattet den 12.03.2025, som ble sendt ut og offentliggjort den 19.03.2025. Stabbursdalen nasjonalparkstyret mottok klagen den 07.04.2025.

Bakgrunn for saken

Kort sammenstilling av klagepunkter fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark:

Statsforvalter i Troms og Finnmark har oversendt klage på nasjonalparkstyrets vedtak ST 16/2025. Følgende punkter er påklaget i saken. Dette er en oppsummering, og det henvises til vedlegget med klagen fra Statsforvalteren for utdypelse av disse punktene:

1. Ubegrunnet bruk av hjemmel i naturmangfoldloven § 48, hvor to vilkår i denne paragrafen er ikke vurdert av Stabbursdalen nasjonalparkstyre.
2. Styret har fattet enkeltvedtak og vedtatt en endring i forvaltningspraksis som åpner for stor økning av motorisert ferdsel i verneområdet i mange år fremover, uten at dette er vurdert etter verneforskriften eller naturmangfoldlovens prinsipper, jf. § 7 (§§ 8-12) av Stabbursdalen nasjonalparkstyre.
3. Styret har ikke begrunnet at det er nødvendig å øke antall turer til seks (6) turer. Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen.
4. Styret har ikke begrunnet økningen i å gi dispensasjon, fra ett (1) år til fire (4) år av gangen. Søker hadde kun søkt om ett års tillatelse.
5. Styret har fjernet kravet om kjørebok. Dette kan føre til ubegrenset kjøring i nasjonalparken. Vedtakene skal være kontrollerbare.
6. Statsforvalteren mener at bruk av tre (3) snøskutere ikke kan telles som én (1) tur, men skal vurderes som én snøskuter med to følgeskutere, og telles som tre (3) turer.

Oppsummering av endringene i omgjøringsvedtaket ST 16/2025:

Følgende ble omgjort i rammene til det delegerte vedtaket:

1. Rammen av tillatelsen/dispensasjoner ble økt fra ett (1) år til fire (4) år, i samme tidsperioder hvert år uten at dette var omsøkt.
2. Antall turer med snøskuter er endret fra tre (3) turer til seks (6) turer.
3. Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én tur. I det delegerte vedtaket var definisjonen for én (1) tur (tur-retur) gjaldt kun for ett kjøretøy.
4. Fjerning av krav om bruk av kjørebok. Heller ingen krav om melding til SNO.

Punkt 1-4 er påklaget.

Saksgrunnlag

Det henvises til dokumentene med behandling av saken som bakgrunnsinformasjon; dokument 2025/1455-2 og 2025/1455-3, samt klage til Statsforvalteren Troms og Finnmark (dokument 2025/1455-4).

Utdrag av protokoll fra 12.03.2025:

ST 14/2025 Endring av vilkår i dispensasjoner og tillatelser til motorferdsel til gammer og private hytter i Stabbursdalen nasjonalpark

Saksprotokoll i Stabbursdalen nasjonalparkstyre/Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/Rautusvuoman kanalarhaan johtokunta - 12.03.2025

Sak fremmes av nasjonalparkstyret og tas opp for behandling under styremøtet.

Endring i forvaltningspraksis – avvikling av kjørebok/kjøreseddel

Nasjonalparkstyret vedtar å avvikle krav om kjørebok/kjøreseddel ved dispensasjoner for motorferdsel. Så lenge tillatelsen medbringes under kjøring, stilles det ikke lenger krav om innsendelse av kjøreseddel ved tillatelsens utløp.

Argumenter for å fjerne krav om kjøreseddel for hytteeiere i Stabbursdalen nasjonalpark

1. Forenkling av forvaltningen

- *Kravet om kjøreseddel innebærer administrativt arbeid både for forvaltningsmyndigheten og brukerne. Ved å fjerne dette reduseres byråkratiet og ressursbruken på kontroll og dokumenthåndtering.*

2. Likebehandling med kommunale regler

- *I randsonen utenfor nasjonalparken, hvor Porsanger kommune regulerer motorferdsel, er det ikke krav om kjøreseddel. For å harmonisere praksis og unngå unødvendige forskjeller, bør samme prinsipp gjelde for nasjonalparken.*

3. Unngå unødig byråkrati

- *Kravet om en kjøreseddel er en unødvendig formalitet, da transporten allerede er vurdert og godkjent av forvaltningsmyndigheten.*

4. Brukerne har egeninteresse i lovlig ferdse

- *De som får flerårige tillatelser til motorferdsel er gjerne fastboende eller hytteeiere med sterk tilknytning til området. De har egeninteresse i å følge regelverket, noe som reduserer behovet for hyppig kontroll av kjøreseddel.*

5. Miljømessig og praktisk hensyn

- *Kjøreseddel kan være upraktisk i vinterlige forhold der snøskutere eller beltekjøretøy brukes. Ved å fjerne dette kravet slipper brukerne å håndtere papirdokumentasjon under krevende vær- og føreforhold.*

6. Tillatelsen kan kontrolleres på andre måter

- Ved kontroll kan brukerne heller fremvise digital eller skriftlig bekreftelse på at de har en gyldig flerårig tillatelse, slik det ofte gjøres i andre forvaltningsområder.

7. Bedre samsvar med praktisk bruk

- Mange hytteeiere transporterer varer og utstyr over tid, gjerne fordelt på flere turer. Kjøreseddel er ofte knyttet til enkelttransporter, noe som ikke samsvarer godt med fleksibelt bruk av beltekjøretøy.

Konklusjon til nasjonalparkstyre

Det er gode grunner for å fjerne kravet om kjøreseddel for hytteeiere med flerårige tillatelser, og andre brukere som får innvilget dispensasjon da dette vil forenkle forvaltningen, harmonisere regelverket med kommunen, og være mer praktisk for brukerne. Kontroll med tillatelser kan fortsatt ivaretas gjennom andre løsninger, som digital bekreftelse

Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Forvalters veiledning for styret:

- Forvalter veileder nasjonalparkstyret ved å vise til at omgjøring av eksisterende vedtak må hjemles i forvaltningsloven § 35 første ledd.
- Forvalter veileder nasjonalparkstyret ved å vise til at alle vedtak alltid skal vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12, samt hjemles i verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark. Dette gjelder også omgjøring av vedtak.

Innstilling fra samtlige styremedlemmer

Endringer til forvaltningsplanens utkast om snøskuterkjøring:

- Det skal innvilges tillatelser/dispensasjoner til 4-årige tillatelser, fremfor et år av gangen som innvilges i dag, selv om forvaltningsplanen ikke er vedtatt.
- Antall turer til gammer økes til 6 turer i året. Antall turer til hytter/fritidsboliger økes til 12 turer i året.
- Stabbursdalen nasjonalparkstyre vedtar å endre forvaltningspraksis ved å avvikle bruken av kjørebok i forbindelse med dispensasjoner til motorisert ferdsel. Kjørebok/kjøreseddel skal ikke lengre stilles som vilkår for dispensasjon så lenge tillatelsen medbringes under kjøring.
- Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Innstilling fra forvalter:

- *Nasjonalparkstyret bør opprettholde kjørebok som et vilkår i dispensasjoner og tillatelser for motorferdsel med snøskuter. Dette er Statens naturoppsyns sitt verktøy til å kunne utføre kontroll av snøskuterkjøringen i forhold til rammene som gis i dispensasjonen/tillatelsen. Dette ses i sammenheng med at alle dispensasjoner/tillatelser for motorferdsel skal begrenses gjennom bruk av en begrensning i antall turer og av tidsperiode. Det skal ikke gis ubegrensede tillatelser for motorferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark og forvalter viser til at økt motorisert ferdsel ikke er i henhold til intensjonen med vernet, som sier at motorferdsel i utgangspunktet er forbudt, jf. verneforskriften § 3 punkt 6.1.*
- *Forvalter vurderer at antallet kjøreturer som fremkommer i innstillingen er fra nasjonalparkstyret ikke vil være i henhold til intensjonen med vernet av Stabbursdalen nasjonalpark. Bruk av én snøskuter anses som én kjøretur. I nasjonalparkstyrets innstilling økes antall turer til én hytte til opptil 36 turer per sesong og opptil 18 turer til én gamme, som utgjør en betydelig økning i motorferdsel. Dette vil ha negativ effekt og påvirkning på naturmiljøet, og vurderes å ikke være i henhold til intensjon med verneformålet. Man må vurdere den negative effekten av den økte motoriserte aktiviteten, den samlede belastningen og hvilken presedensvirkning et slikt vedtak vil kunne få, jf. nml. § 10.*

Behandling

Nasjonalparkstyrets innstillinger om endring av forvaltningspraksis på motorisert ferdsel er enstemmig vedtatt.

Forvalters innstillinger til tas ikke til følge.

Vedtak i sak ST 14/2025

Disse endringer innføres i forvaltningsplanen og er vedtatt som gjeldende forvaltningspraksis for fremtidige søknader:

- *Det skal innvilges tillatelser/dispensasjoner til 4-årige tillatelser, fremfor et år av gangen som innvilges i dag, selv om forvaltningsplanen ikke er vedtatt.*
- *Antall turer til gammer økes til 6 turer i året. Antall turer til hytter/fritidsboliger økes til 12 turer i året.*
- *Stabbursdalen nasjonalparkstyre vedtar å endre forvaltningspraksis ved å avvikle bruken av kjørebok i forbindelse med dispensasjoner til motorisert ferdsel. Kjørebok/kjøreseddel skal ikke lengre stilles som vilkår for dispensasjon så lenge tillatelsen medbringes under kjøring.*
- *Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.*

Vedtak skal tas til anvendelse i sak 2025/198 og 2025/1455. Stabbursdalen nasjonalparkstyre fatter vedtak om omgjøring i begge sakene som har vært fattet på delegert myndighet – Sak ST 15/ 2025 og ST 16/2025.

ST 16/2025 Omgjøring av vedtak i sak 2025/1455-2 – Dispensasjon for snøskuterkjøring

**Saksprotokoll i Stabbursdalen nasjonalparkstyre/Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/
Rautusvuoman kansalistarhaan johtokunta - 12.03.2025**

Dispensasjon for motorferdsel

Med hjemmel i Forvaltningslovens § 35 a omgjør styret tidligere vedtak i sak nr. 2025/1455-2 og fatter følgende vedtak i samme sak:

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 første ledd første alternativ gir Stabbursdalen nasjonalparkstyre Sten Are Uglebakken dispensasjon til inntil seks (6) tur-retur med snøskuter til gamle med bygg-ID 192843375 (knr. 5622, gnr. 11, bnr. 1, fnr. 2) i Stabbursdalen nasjonalpark, Porsanger kommune.

- **Periode:**
Dispensasjoner gjelder for 4 år i samme tidsperioder hvert år.
- Dispensasjonen gjelder fra 1. januar - 19. april

Vilkår for tillatelsen:

- Kjøringen er kun tillatt frem til gamle med bygg-ID 192843375.
- Kjøring skal følge traseen angitt på vedlagt kart fra søknaden.
- Det er kun tillatt å kjøre på snø- og isdekket mark/vann.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt og begrenses til det nødvendige. Fugle- og dyrelivet, inkludert reinsdyr, skal ikke forstyrres unødig.
- Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én tur.
- Tillatelsen gjelder kun for transport av materiale, utstyr og bagasje.
- Tillatelsen skal medbringes under kjøring og fremvises ved kontroll.
- Dispensasjonen fritar ikke fra plikten til å innhente tillatelse etter motorferdselloven.

Regelverk

Forhold i forvaltningsloven som legges til grunn:

Forvaltningslovens § 28 sier at: *Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest*

*overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen)...] [...
Vedkommende statlige organ er klageinstans når vedtak er truffet i henhold til myndighet
delegert fra et statlig forvaltningsorgan.]*

Forvaltningslovens § 29 viser til at fristen på å klage er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part og at klagefrist løper fra den første dag hvor vedtaket er blitt kunngjort. Klagefrist beregnes fra det tidspunkt at part i saken må altså ha mottatt saksdokumenter.

Forvaltningsloven § 32 viser til at erklæring om klage skal:

- «a. *fremsettes for det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket; dersom muntlig klage er tillatt, skal erklæringen settes opp skriftlig av vedkommende forvaltningsorgan;*
- b. *være undertegnet av klageren eller hans fullmektig eller være autentisert som fastsatt i forskrift, eller i medhold av forskrift, jf. § 15 a;*
- c. *nevne det vedtak som det klages over, og om påkrevet gi opplysninger til bedømmelse av klagerett og av om klagefrist er overholdt;*
- d. *nevne den endring som ønskes i det vedtak det klages over.*

Erklæringene bør også nevne de grunner klagen støtter seg til.

Inneholder en erklæring om klage feil eller mangler, setter forvaltningsorganet en kort frist for rettelse eller utfylling».

§ 33.(saksforberedelsen i klagesak):

Den forvaltningsmyndighet som har truffet et enkeltvedtak skal "foreta de undersøkelser klagen gir grunnlag for", jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd. Klageinstansen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Den kan pålegge underinstansen å foreta nærmere undersøkelser m.m.

Forhold i verneforskriften som legges til grunn:

Formålsparagrafen til Stabbursdalen nasjonalpark § 2 og naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Av naturmangfoldloven § 7 framgår det at prinsippene i loven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-varprinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering

Vilkårene for å ta klagen til behandling

Stabbursdalen nasjonalparkstyrets vedtak ST 16/2025 datert 12.03.2025 er et enkeltvedtak som kan påklages i henhold til forvaltningsloven § 28, jf. § 2 første ledd bokstav b. Den som er part i saken, har klagerett. Statsforvalteren i Troms og Finnmark kan klage på vedtak som fattet av Stabbursdalen nasjonalparkstyre, jf. forvaltningslovens § 28 og 29. Statsforvalteren har klaget på vedtaket ST 16/2025 (sak 2025/1455-3). Stabbursdalen nasjonalparkstyre mottok klagen innen klagefristen på 15 virkedager, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 30. Vilkårene for å behandle klagen er dermed oppfylt. Klagen tas derfor opp for behandling i Stabbursdalen nasjonalparkstyre.

Forvalter mener at saken er tilstrekkelig opplyst og at klagen kan behandles. I denne saken vil det kun bli gjort vurderinger i forhold til de konkrete klagepunktene fra Statsforvalteren.

I 2010 sendte Statsforvalteren (Fylkesmannen i Finnmark) forvaltningsplanen for Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvern på offentlig høring. Da lokal forvaltningsordning for større verneområder trådte i kraft, valgte Stabbursdalen nasjonalparkstyre å jobbe videre med forvaltningsplanen, fremfor å sende forvaltningsplanen til endelig godkjenning hos Miljødirektoratet. Stabbursdalen nasjonalparkstyret sitt utkast av forvaltningsplanen har videre vært sendt inn til faglig gjennomgang to runder, i 2016 og 2019. Det har også vært gjennomført flere dialogsmøter mellom Miljødirektoratet og nasjonalparkstyret om forvaltningsplanen. Miljødirektoratet har så langt ikke faglig godkjent endringene nasjonalparkstyret har innført i utkastet til forvaltningsplanen. Stabbursdalen nasjonalparkstyre har derfor per i dag ikke en faglig godkjent forvaltningsplan, og dagens utkast kan derfor ikke sendes ut på offentlig høring.

Det vises til vurderinger gjort av forvalter under styremøtet den 12. mars 2025 (protokoll). Forvalter viser til tidligere administrative vurderinger som fremkommer i protokoll fra styremøtet den 12.03.2025. I de delegert vedtak fra sekretariatet som tidligere har vært fattet er det opplyst om at forvalter har fulgt dagens forvaltningspraksis, i påvente av en faglig godkjent forvaltningsplan. Om rammene i forvaltningsplanen blir endret fra dagens praksis, vil de delegerte vedtak følge den faglige godkjente forvaltningsplanen.

Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen i henhold til intensjonen med vernet og etter naturmangfoldloven § 7 (§§ 8-12).

I henhold til Statsforvalteren skal nasjonalparkstyret vurdere og vise til følgende:

- hvordan omsøkte motorferdsel vil påvirke formålet med vernet og verneverdiene.
- kunnskap om verneverdier og naturmangfold som vil bli berørt av den økte motorferdselen, og effekten av den økte motorferdselen på dette.
- om denne kunnskapen er god nok til å fatte en beslutning, eller om føre-var-prinsippet skal legges til grunn.
- om den samlede belastningen for verneområdet, for alle søknadene om motorferdsel og vurdere dette sammen med annen belastning økosystemene i verneområdet er utsatt for.

- hvilke avbøtende tiltak som er nødvendig for å unngå skade på verneverdiene.

Statsforvalter viser til at det foreligger saksbehandlingsfeil i vedtak ST 16/2025 som tilsier at vedtaket vurderes til å ikke være gyldig. Dette begrunnes i at nasjonalparkstyret ikke henviste til vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12 eller naturmangfoldloven § 48. De vurderingene som Stabbursdalen nasjonalparkstyre har gjort i vedtak ST 14/2025 vurderes til å ikke innfri disse kravene om vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-12. Også de de endrede rammene for tillatelser/dispensasjoner for snøskuter i saken er påklaget. Stabbursdalen nasjonalparkstyre bes derfor å ta Statsforvalterens klage til følge.

Styret må vedta om klagen fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark skal tas til følge, eller om styret opprettholder sitt vedtak i sak ST 16/2025. Dersom styret står opprettholder sitt vedtak ST 16/2025, skal klagesaken sendes vider til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finnmarkun staatinhallittija

Vår dato:

07.04.2025

Vår referanse

2025/3660

Deres dato:

Deres referanse

STABBURSDALEN NASJONALPARKSTYRE
c/o Statsforvalteren i Troms og
Finnmark Postboks 700
9800 VADSØ

Telefonnummer til saksbehandler

Heidi-Marie Gabler, 77642231

Klage på vedtak om dispensasjon til motorferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark

Statsforvalteren viser til omgjøring av vedtak fattet på delegert myndighet av nasjonalparkforvalteren, og vedtak om endring av praksis for behandling av søknader om dispensasjoner til bruk av snøskuter til hytter og gammer i Stabbursdalen nasjonalpark.

Klagen gjelder vedtak i sak 2025/1455-3, datert 19.03.2025 - omgjøring av vedtak i sak 2025/1455-2. Dispensasjon til Sten Are Uglebakken for bruk av snøskuter til gamme, vedtak i sak ST 16/2025.

Begrunnelse for klagen

1) Dispensasjon til bruk av snøskuter til gammer med hjemmel i naturmangfoldloven § 48

Styret har gitt dispensasjon til økt bruk av snøskuter til gamme i flere år, med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, uten at dette er begrunnet. Det er gitt dispensasjon til 6 turer i året i 4 år. Dette er en omgjøring av det opprinnelige vedtaket som var 3 turer som var innvilget for ett år. Styret har vedtatt at dette skal være gjeldende forvaltningspraksis for fremtidige søknader.

I veileder fra Miljødirektoratet M106-2014 *Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter* er det følgende veiledning om bruk av denne hjemmelen i naturmangfoldloven § 48:

«Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.»

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ. Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilåårene er kumulative, det vil si at begge vilåårene må være oppfylt.

Styret har ikke begrunnet vedtaket, og har heller ikke har vurdert om de to vilåårene i naturmangfoldloven § 48 for å gi dispensasjon, er oppfylt. Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen. Styret har endret det opprinnelige vedtaket og gitt dispensasjon til mer enn det som er omsøkt. Søker har søkt om dispensasjon for vinteren 2025 for vedlikehold, mens styret har gitt dispensasjon for 4 år. Styret har også fjernet krav om kjørebok. Dette kan føre til ubegrenset kjøring i nasjonalparken, fordi det ikke er mulig å kontrollere vilååret om antall turer når det ikke samtidig er satt vilår om kjørebok. Vedtakene skal være kontrollerbare.

2) Inntil tre (3) snøskutere kan kjøre i følge og telles som én tur.

Statsforvalteren klager på vedtakets punkt: *Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én tur.*

Vi viser til Ot. prop 52 (2008-2009) – Om lov om forvaltning av naturens mangfold, s. 425 hvor det står følgende om vurdering av sikkerhetshensyn: «Generelt sett gir den ikke grunnlag for å åpne for bruk av to snøscootere når det tillatelse til bruk av snøscooter (såkalt følgescooter)».

Det er altså ikke anledning til å innvilge følgeskuter grunnet sikkerhetsmessige hensyn. Forvaltningspraksis legger opp til at bruk av én skuter tilsvarer én kjøretur, og at bruk av to skutere tilsvarer to kjøreturer osv.

Statsforvalteren mener etter dette at bruk av 3 snøskutere ikke kan telles som en tur, men skal telles som 3 turer.

3) Styret har ikke vurdert søknaden etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i § 7 (§§ 8-12).

Styret har fattet enkeltvedtak og vedtatt en endring i forvaltningspraksis som åpner for stor økning av motorisert ferdsel i verneområdet i mange år fremover, uten at dette er vurdert etter verneforskriften eller naturmangfoldlovens prinsipper, jf. § 7 (§§ 8-12).

Vi viser her til naturmangfoldloven § 7 (*prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12*). «Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen».

Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen i henhold til intensjonen med vernet og etter naturmangfoldloven § 7 (§§ 8-12).

Styret må vurdere/se hen til:

- hvordan omsøkte motorferdsel vil påvirke formålet med vernet og verneverdiene.
- kunnskap om verneverdier og naturmangfold som vil bli berørt av den økte motorferdselen, og effekten av den økte motorferdselen på dette.
- om denne kunnskapen er god nok til å fatte en beslutning, eller om føre-var-prinsippet skal legges til grunn.
- om den samlede belastningen for verneområdet, for alle søknadene om motorferdsel og vurdere dette sammen med annen belastning økosystemene i verneområdet er utsatt for.
- hvilke avbøtende tiltak som er nødvendig for å unngå skade på verneverdiene.

Statsforvalteren er av den oppfatning at styret ikke har gjort denne vurderingen ved sin omgjøring av vedtaket og ved vedtak om endret praksis for behandling av søknader om motorferdsel i verneområdet. Dette utgjør en saksbehandlingsfeil som medfører at vedtakene kan være ugyldige.

Statsforvalteren anmoder styret om å ta klagen vår til følge, og endre enkeltvedtaket. Vi anmoder også om at styret endrer vedtak om forvaltningspraksis for søknader om bruk av snøskuter til hytter og gammer. Nasjonalparkforvalteren deres har lang erfaring med forvaltning av dette verneområdet, og solid faglig kunnskap om regelverket for verneområdeforvaltning, og er deres faglige veileder i disse sakene. Vi anmoder styret å følge denne veiledningen.

Hvis klagen ikke blir tatt til følge skal den oversendes til Miljødirektoratet som klageinstans.

Med hilsen

Toril Feldt (e.f.)
konstituert statsforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Sten Are Uglebakken

Rafsbotnveien 56

9538

Alta

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/1578-5

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 06.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalarhaan johtokunta	ST 37/2025	07.05.2025

Forvalters innstilling

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har påklaget delegert vedtak 2025/1578-3 innen klagefrist. Klagen tas derfor opp for behandling i Stabbursdalen nasjonalparkstyre.

Forvalter legger frem to alternativer for behandling av klagen fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre tar klagen fra Statsforvalteren til følge på samtlige punkt:

5. Stabbursdalen nasjonalparkstyre tar klagen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark til følge og fatter vedtak om å endre delegert vedtak 2025/1578-3 fattet den 25.03.2025. Stabbursdalen nasjonalparkstyre etterfølger punktene som er påpekt i klagen til Statsforvalteren og sender nytt vedtak til Engebret Kopseng og Ann-Britt Birkeli.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder eget vedtak i sak 2025/1578-3:

6. Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder forvaltningspraksis som er vedtatt i sak ST 14/2025. Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder derfor styrets vedtak 2025/1578-3 fattet den 25.03.2025 og tar ikke klagen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark til følge. Miljødirektoratet er klageinstans for vedtak som Stabbursdalen nasjonalparkstyre treffer med hjemmel i naturmangfoldloven og verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. I henhold til forvaltningsloven § 33 fjerde ledd oversendes derfor klagen og sakens dokumenter til endelig behandling i Miljødirektoratet.

Forvalters innstilling er at klagen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark bør tas til følge.

Saksopplysninger

Saken gjelder behandling av klage på delegert vedtak 2025/1578-3 – tillatelse til motorferdsel til privat hytte.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har påklaget vedtak 2025/1578-3 fattet den 25.03.2025, som ble sendt ut og offentliggjort den 25.03.2025. Stabbursdalen nasjonalparkstyret mottok klagen den 11.04.2025.

Kort sammenstilling av klagepunkter fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark:

Statsforvalter i Troms og Finnmark har oversendt klage på nasjonalparkstyrets vedtak 2025/1578-3. Følgende punkter er påklaget i saken. Dette er en oppsummering, og det henvises til vedlegget med klagen fra Statsforvalteren for utdypelse av disse punktene:

1. Styret har fattet enkeltvedtak og vedtatt en endring i forvaltningspraksis som åpner for stor økning av motorisert ferdsel i verneområdet i mange år fremover, uten at dette er vurdert etter verneforskriften eller naturmangfoldlovens prinsipper, jf. § 7 (§§ 8-12).
2. Statsforvalteren mener at bruk av tre (3) snøskutere ikke kan telles som én (1) tur, men skal vurderes som én snøskuter med to følgeskutere, og telles som tre (3) turer. Det er med dette gitt tillatelse til 18 turer med snøskuter hvert år i nasjonalparken i året.
3. Styret har i tillegg fjernet krav om kjørebok. Dette kan føre til ubegrenset kjøring i nasjonalparken. Vedtakene skal være kontrollerbare.

Oppsummering av endringene i omgjøringsvedtaket 2025/1578-3:

Følgende endring i rammene til delegerte vedtaket:

1. Rammen av tillatelsen/dispensasjoner ble økt fra 1 år til 4 år, i samme tidsperioder hvert år. I dette tilfellet ble det søkt om 5 år, derfor delvis innvilget søknad på 4 år.
2. Antall turer med snøskuter er endret fra seks (6) turer til tolv (12) turer. I dette tilfellet var det kun søkt om og derfor innvilget 6 turer.
3. Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én (1) tur. I det delegerte vedtaket var definisjonen for én (1) tur (tur-retur) gjaldt kun for ett kjøretøy.
4. Fjerning av krav om bruk av kjørebok. Heller ingen krav om melding til SNO.

Kun punkt 3 og 4 er påklaget.

Saksgrunnlag

Det henvises til dokumentene med behandling av saken som bakgrunnsinformasjon; dokument 2025/1578-1 og 2025/1578-3 (se delegert vedtak i orienteringssak til innkallingen til dette styremøtet), samt klage til Statsforvalteren Troms og Finnmark (dokument 2025/1578-4).

Utdrag av protokoll fra 12.03.2025:

ST 14/2025 Endring av vilkår i dispensasjoner og tillatelser til motorferdsel til gammer og private hytter i Stabbursdalen nasjonalpark

Saksprotokoll i Stabbursdalen nasjonalparkstyre/Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/Rautusvuoman kanalistarhaan johtokunta - 12.03.2025

Sak fremmes av nasjonalparkstyret og tas opp for behandling under styremøtet.

Endring i forvaltningspraksis – avvikling av kjørebok/kjøreseddel

Nasjonalparkstyret vedtar å avvikle krav om kjørebok/kjøreseddel ved dispensasjoner for motorferdsel. Så lenge tillatelsen medbringes under kjøring, stilles det ikke lenger krav om innsendelse av kjøreseddel ved tillatelsens utløp.

Argumenter for å fjerne krav om kjøreseddel for hytteeiere i Stabbursdalen nasjonalpark

8. Forenkling av forvaltningen

- *Kravet om kjøreseddel innebærer administrativt arbeid både for forvaltningsmyndigheten og brukerne. Ved å fjerne dette reduseres byråkratiet og ressursbruken på kontroll og dokumenthåndtering.*

9. Likebehandling med kommunale regler

- *I randsonen utenfor nasjonalparken, hvor Porsanger kommune regulerer motorferdsel, er det ikke krav om kjøreseddel. For å harmonisere praksis og unngå unødvendige forskjeller, bør samme prinsipp gjelde for nasjonalparken.*

10. Unngå unødig byråkrati

- *Kravet om en kjøreseddel er en unødvendig formalitet, da transporten allerede er vurdert og godkjent av forvaltningsmyndigheten.*

11. Brukerne har egeninteresse i lovlig ferdse

- *De som får flerårige tillatelser til motorferdsel er gjerne fastboende eller hytteeiere med sterk tilknytning til området. De har egeninteresse i å følge regelverket, noe som reduserer behovet for hyppig kontroll av kjøreseddel.*

12. Miljømessig og praktisk hensyn

- *Kjøreseddel kan være upraktisk i vinterlige forhold der snøskutere eller beltekjøretøy brukes. Ved å fjerne dette kravet slipper brukerne å håndtere papirdokumentasjon under krevende vær- og føreforhold.*

13. Tillatelsen kan kontrolleres på andre måter

- *Ved kontroll kan brukerne heller fremvise digital eller skriftlig bekreftelse på at de har en gyldig flerårig tillatelse, slik det ofte gjøres i andre forvaltningsområder.*

14. Bedre samsvar med praktisk bruk

- Mange hytteeiere transporterer varer og utstyr over tid, gjerne fordelt på flere turer. Kjøreseddel er ofte knyttet til enkelttransporter, noe som ikke samsvarer godt med fleksibelt bruk av beltekjøretøy.

Konklusjon til nasjonalparkstyre

Det er gode grunner for å fjerne kravet om kjøreseddel for hytteeiere med flerårige tillatelser, og andre brukere som får innvilget dispensasjon da dette vil forenkle forvaltningen, harmonisere regelverket med kommunen, og være mer praktisk for brukerne. Kontroll med tillatelser kan fortsatt ivaretas gjennom andre løsninger, som digital bekreftelse

Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Forvalters veiledning for styret:

- Forvalter veileder nasjonalparkstyret ved å vise til at omgjøring av eksisterende vedtak må hjemles i forvaltningsloven § 35 første ledd.
- Forvalter veileder nasjonalparkstyret ved å vise til at alle vedtak alltid skal vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12, samt hjemles i verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark. Dette gjelder også omgjøring av vedtak.

Innstilling fra samtlige styremedlemmer

Endringer til forvaltningsplanens utkast om snøskuterkjøring:

- Det skal innvilges tillatelser/dispensasjoner til 4-årige tillatelser, fremfor et år av gangen som innvilges i dag, selv om forvaltningsplanen ikke er vedtatt.
- Antall turer til gammer økes til 6 turer i året. Antall turer til hytter/fritidsboliger økes til 12 turer i året.
- Stabbursdalen nasjonalparkstyre vedtar å endre forvaltningspraksis ved å avvike bruken av kjørebok i forbindelse med dispensasjoner til motorisert ferdsel. Kjørebok/kjøreseddel skal ikke lengre stilles som vilkår for dispensasjon så lenge tillatelsen medbringes under kjøring.
- Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Innstilling fra forvalter:

- Nasjonalparkstyret bør opprettholde kjørebok som et vilkår i dispensasjoner og tillatelser for motorferdsel med snøskuter. Dette er Statens naturoppsyns sitt verktøy til å kunne utføre kontroll av snøskuterkjøringen i forhold til rammene som gis i dispensasjonen/tillatelsen. Dette ses i sammenheng med at alle

dispensasjoner/tillatelser for motorferdsel skal begrenses gjennom bruk av en begrensing i antall turer og av tidsperiode. Det skal ikke gis ubegrensede tillatelser for motorferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark og forvalter viser til at økt motorisert ferdsl ikke er i henhold til intensjonen med vernet, som sier at motorferdsel i utgangspunktet er forbudt, jf. verneforskriften § 3 punkt 6.1.

- Forvalter vurderer at antallet kjøreturer som fremkommer i innstillingen er fra nasjonalparkstyret ikke vil være i henhold til intensjonen med vernet av Stabbursdalen nasjonalpark. Bruk av én snøskuter anses som én kjøretur. I nasjonalparkstyrets innstilling økes antall turer til én hytte til opptil 36 turer per sesong og opptil 18 turer til én gamme, som utgjør en betydelig økning i motorferdsel. Dette vil ha negativ effekt og påvirkning på naturmiljøet, og vurderes å ikke være i henhold til intensjon med verneformålet. Man må vurdere den negative effekten av den økte motoriserte aktiviteten, den samlede belastningen og hvilken presedensvirkning et slikt vedtak vil kunne få, jf. nml. § 10.

Behandling

Nasjonalparkstyrets innstillinger om endring av forvaltningspraksis på motorisert ferdsl er enstemmig vedtatt.

Forvalters innstillinger til tas ikke til følge.

Vedtak i sak ST 14/2025

Disse endringer innføres i forvaltningsplanen og er vedtatt som gjeldende forvaltningspraksis for fremtidige søknader:

- Det skal innvilges tillatelser/dispensasjoner til 4-årige tillatelser, fremfor et år av gangen som innvilges i dag, selv om forvaltningsplanen ikke er vedtatt.
- Antall turer til gammer økes til 6 turer i året. Antall turer til hytter/fritidsboliger økes til 12 turer i året.
- Stabbursdalen nasjonalparkstyre vedtar å endre forvaltningspraksis ved å avvikle bruken av kjørebok i forbindelse med dispensasjoner til motorisert ferdsl. Kjørebok/kjøreseddel skal ikke lengre stilles som vilkår for dispensasjon så lenge tillatelsen medbringes under kjøring.
- Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Vedtak skal tas til anvendelse i sak 2025/198 og 2025/1455. Stabbursdalen nasjonalparkstyre fatter vedtak om omgjøring i begge sakene som har vært fattet på delegert myndighet – Sak ST 15/ 2025 og ST 16/2025.

Regelverk

Forhold i forvaltningsloven som legges til grunn:

Forvaltningslovens § 28 sier at: *Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen)...] [... Vedkommende statlige organ er klageinstans når vedtak er truffet i henhold til myndighet delegert fra et statlig forvaltningsorgan.]*

Forvaltningslovens § 29 viser til at fristen på å klage er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part og at klagefrist løper fra den første dag hvor vedtaket er blitt kunngjort. Klagefrist beregnes fra det tidspunkt at part i saken må altså ha mottatt saksdokumenter.

Forvaltningsloven § 32 viser til at erklæring om klage skal:

- «a. *fremsettes for det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket; dersom muntlig klage er tillatt, skal erklæringen settes opp skriftlig av vedkommende forvaltningsorgan;*
- b. *være undertegnet av klageren eller hans fullmektig eller være autentisert som fastsatt i forskrift, eller i medhold av forskrift, jf. § 15 a;*
- c. *nevne det vedtak som det klages over, og om påkrevet gi opplysninger til bedømmelse av klagerett og av om klagefrist er overholdt;*
- d. *nevne den endring som ønskes i det vedtak det klages over.*

Erklæringene bør også nevne de grunner klagen støtter seg til.

Inneholder en erklæring om klage feil eller mangler, setter forvaltningsorganet en kort frist for rettelse eller utfylling».

§ 33.(saksforberedelsen i klagesak):

Den forvaltningsmyndighet som har truffet et enkeltvedtak skal "foreta de undersøkelser klagen gir grunnlag for", jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd. Klageinstansen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Den kan pålegge underinstansen å foreta nærmere undersøkelser m.m.

Forhold i verneforskriften som legges til grunn:

Formålsparagrafen til Stabbursdalen nasjonalpark § 2 og § 3 punkt 6.3 femte kulepunkt.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Av naturmangfoldloven § 7 framgår det at prinsippene i loven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-varprinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet

vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering

Vilkårene for å ta klagen til behandling

Stabbursdalen nasjonalparkstyrets delegerte vedtak 2025/1578-3 datert 25.03.2025 er et enkeltvedtak som kan påklages i henhold til forvaltningsloven § 28, jf. § 2 første ledd bokstav b. Den som er part i saken, har klagerett. Statsforvalteren i Troms og Finnmark kan klage på delegerte vedtak som fattet av Stabbursdalen nasjonalparkstyre, jf. forvaltningslovens § 28 og 29. Statsforvalteren har klaget på det delegert vedtaket 2025/1578-3. Stabbursdalen nasjonalparkstyre mottok klagen innen klagefristen på 15 virkedager, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 30. Vilkårene for å behandle klagen er dermed oppfylt. Klagen tas derfor opp for behandling i Stabbursdalen nasjonalparkstyre.

Forvalter mener at saken er tilstrekkelig opplyst og at klagen kan behandles. I denne saken vil det kun bli gjort vurderinger i forhold til de konkrete klagepunktene fra Statsforvalteren.

I 2010 sendte Statsforvalteren (Fylkesmannen i Finnmark) forvaltningsplanen for Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvern på offentlig høring. Da lokal forvaltningsordning for større verneområder trådte i kraft, valgte Stabbursdalen nasjonalparkstyre å jobbe videre med forvaltningsplanen, fremfor å sende forvaltningsplanen til endelig godkjenning hos Miljødirektoratet. Stabbursdalen nasjonalparkstyret sitt utkast av forvaltningsplanen har videre vært sendt inn til faglig gjennomgang to runder, i 2016 og 2019. Det har også vært gjennomført flere dialogsmøter mellom Miljødirektoratet og nasjonalparkstyret om forvaltningsplanen. Miljødirektoratet har så langt ikke faglig godkjent endringene nasjonalparkstyret har innført i utkastet til forvaltningsplanen. Stabbursdalen nasjonalparkstyre har derfor per i dag ikke en faglig godkjent forvaltningsplan, og dagens utkast kan derfor ikke sendes ut på offentlig høring.

Forvalter viser til tidligere administrative vurderinger som fremkommer i protokoll fra styremøtet den 12.03.2025. I dette delegert vedtaket har sekretariatet fulgt styrets vedtak ST 14/2025 fattet 12.03.2025, med de endringene i rammer og retningslinjer for motorferdsel til hytter fattet av Stabbursdalen nasjonalparkstyre.

Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen i henhold til intensjonen med vernet og etter naturmangfoldloven § 7 (§§ 8-12).

I henhold til Statsforvalteren skal nasjonalparkstyret vurdere og vise til følgende:

- hvordan omsøkte motorferdsel vil påvirke formålet med vernet og verneverdiene.
- kunnskap om verneverdier og naturmangfold som vil bli berørt av den økte motorferdselen, og effekten av den økte motorferdselen på dette.
- om denne kunnskapen er god nok til å fatte en beslutning, eller om føre-var-prinsippet skal legges til grunn.

- om den samlede belastningen for verneområdet, for alle søknadene om motorferdsel og vurdere dette sammen med annen belastning økosystemene i verneområdet er utsatt for.
- hvilke avbøtende tiltak som er nødvendig for å unngå skade på verneverdiene.

Statsforvalter viser til at det foreligger saksbehandlingsfeil i vedtak 2025/1578-3 fordi vedtak ST 14/2025 legges som grunnlag til vedtaket, som tilsier at vedtaket vurderes til å ikke være gyldig. Dette begrunnes i at nasjonalparkstyret ikke henviste til vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12. De vurderingene som Stabbursdalen nasjonalparkstyre har gjort i vedtak ST 14/2025 vurderes til å ikke innfri disse kravene om vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-12. Også de de endrede rammene for tillatelser/dispensasjoner for snøskuter i saken er påklaget. Stabbursdalen nasjonalparkstyre bes derfor å ta Statsforvalterens klage til følge.

Styret må vedta om klagen fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark skal tas til følge, eller om styret opprettholder sitt vedtak i sak 2025/1578-3. Dersom styret står opprettholder sitt vedtak 2025/1578-3, skal klagesaken sendes videre til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finnmarkun staatinhallittija

Vår dato:

11.04.2025

Vår referanse

2025/3662

Deres dato:

Deres referanse

STABBURSDALEN NASJONALPARKSTYRE
c/o Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9800 VADSØ

Telefonnummer til saksbehandler

Heidi-Marie Gabler, 77642231

Klage på vedtak om dispensasjon til motorferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark

Statsforvalteren viser til vedtak i sak 2025/1578-3, datert 25.03.2025 - Tillatelse til bruk av snøskuter til privat hytte. Det er gitt tillatelse til inntil seks turer i året, og tillatelsen gjelder for 4 år.

Vi viser også til protokoll fra styremøte 12.03, vedtak i ST 14/2025, Endring av vilkår i dispensasjoner og tillatelser til motorferdsel til gammer og private hytter i Stabbursdalen nasjonalpark.

Begrunnelse for klagen

1) Inntil tre (3) snøskutere kan kjøre i følge og telles som én tur.

Statsforvalteren klager på vedtakets punkt: *Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én tur.*

Vi viser til Ot. prop 52 (2008-2009) – Om lov om forvaltning av naturens mangfold, s. 425 hvor det står følgende om vurdering av sikkerhetshensyn: «Generelt sett gir den ikke grunnlag for å åpne for bruk av to snøscootere når det gis tillatelse til bruk av snøscooter (såkalt følgescooter)».

Det er altså ikke anledning til å innvilge følgeskuter grunnet sikkerhetsmessige hensyn.

Forvaltningspraksis legger opp til at bruk av én skuter tilsvarer én kjøretur, bruk av to skutere tilsvarer to kjøreturer osv.

Statsforvalteren mener etter dette at bruk av 3 snøskutere ikke kan telles som en tur, men skal telles som 3 turer. Det vil si at det i denne saken er gitt tillatelse til 18 turer med snøskuter hvert år i nasjonalparken. Vi klager på vedtaket fordi dette er et høyt antall turer sammenlignet med det som er vanlig praksis for behandling av slike saker i verneområder. Vedtaket kan også skape presedens for en uheldig utvikling av økt motorisert ferdsel i verneområder, som ikke er forenlig med verneformål og kan gi negative virkning for verneverdiene.

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

Styret har også fjernet krav om kjørebok. Dette kan føre til ubegrenset kjøring i nasjonalparken, fordi det ikke er mulig å kontrollere vilkåret om antall turer når det ikke samtidig er satt vilkår om kjørebok. Vedtakene skal være kontrollerbare.

2) Styret har ikke vurdert søknadene etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i § 7 (§§ 8-12).

Styret har fattet enkeltvedtak etter en endring i forvaltningspraksis som åpner for stor økning av motorisert ferdsel i verneområdet i mange år fremover, uten at dette er vurdert etter verneforskriften eller naturmangfoldlovens prinsipper, jf. § 7 (§§ 8-12).

Vi viser her til naturmangfoldloven § 7 (*prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12*). «Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen».

Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren må styret selv gjøre denne vurderingen i henhold til intensjonen med vernet og etter naturmangfoldloven § 7 (§§ 8-12).

Styret må vurdere/se hen til:

- hvordan omsøkte motorferdsel vil påvirke formålet med vernet og verneverdiene.
- kunnskap om verneverdier og naturmangfold som vil bli berørt av den økte motorferdselen, og effekten av den økte motorferdselen på dette.
- om denne kunnskapen er god nok til å fatte en beslutning, eller om føre-var-prinsippet skal legges til grunn.
- om den samlede belastningen for verneområdet, for alle søknadene om motorferdsel og vurdere dette sammen med annen belastning økosystemene i verneområdet er utsatt for.
- hvilke avbøtende tiltak som er nødvendig for å unngå skade på verneverdiene.

Statsforvalteren er av den oppfatning at styret ikke har gjort denne vurderingen ved dette vedtaket som er fattet etter endret praksis for behandling av søknader om motorferdsel i verneområdet. Dette utgjør en saksbehandlingsfeil som medfører at vedtakene kan være ugyldige.

Statsforvalteren anmoder styret om å ta klagen vår til følge, og endre det påklagede enkeltvedtaket. Vi anmoder også om at styret endrer vedtak om forvaltningspraksis for søknader om bruk av snøskuter til hytter og gammer. Nasjonalparkforvalteren deres har lang erfaring med forvaltning av dette verneområdet, og solid faglig kunnskap om regelverket for verneområdeforvaltning, og er deres faglige veileder i disse sakene. Vi anmoder styret å følge denne veiledningen.

Hvis klagen ikke blir tatt til følge skal den oversendes til Miljødirektoratet som klageinstans.

Med hilsen

Toril Feldt (e.f.)
konstituert statsforvalter

Lisa Bjørnsdatter Helgason
Miljødirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/2425-4

Saksbehandler: Karoline Salmila

Dato: 06.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Stabbursdalen nasjonalparkstyre/ Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/ Rautusvuoman kanalarhaan johtokunta	ST 38/2025	07.05.2025

Forvalters innstilling

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har påklaget delegert vedtak 2025/2425-2 innen klagefrist. Klagen tas derfor opp for behandling i Stabbursdalen nasjonalparkstyre.

Forvalter legger frem to alternativer for behandling av klagen fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre tar klagen fra Statsforvalteren til følge på samtlige punkt:

7. Stabbursdalen nasjonalparkstyre tar klagen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark til følge og fatter vedtak om å endre delegert vedtak 2025/2425-2 fattet den 25.03.2025. Stabbursdalen nasjonalparkstyre etterfølger punktene som er påpekt i klagen til Statsforvalteren og sender nytt vedtak til Sven Tore Nilsen.

Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder eget vedtak i sak 2025/2425-2:

8. Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder forvaltningspraksis som er vedtatt i sak ST 14/2025. Stabbursdalen nasjonalparkstyre opprettholder derfor styrets vedtak 2025/2425-2 fattet den 25.03.2025 og tar ikke klagen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark til følge. Miljødirektoratet er klageinstans for vedtak som Stabbursdalen nasjonalparkstyre treffer med hjemmel i naturmangfoldloven og verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. I henhold til forvaltningsloven § 33 fjerde ledd oversendes derfor klagen og sakens dokumenter til endelig behandling i Miljødirektoratet.

Forvalters innstilling er at klagen til Statsforvalteren i Troms og Finnmark bør tas til følge.

Saksopplysninger

Saken gjelder behandling av klage på vedtak 2025/2425-2 – dispensasjon til motorferdsel til gamle i Stabbursdalen nasjonalpark.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark har påklaget vedtak 2025/2425-2 fattet den 25.03.2025, som ble sendt ut og offentliggjort den 25.03.2025. Stabbursdalen nasjonalparkstyret mottok klagen den 11.04.2025.

Bakgrunn for saken

Kort sammenstilling av klagepunkter fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark:

Statsforvalter i Troms og Finnmark har oversendt klage på nasjonalparkstyrets vedtak 2025/2425-2. Følgende punkter er påklaget i saken. Dette er en oppsummering, og det henvises til vedlegget med klagen fra Statsforvalteren for utdypelse av disse punktene:

7. Ubegrunnet bruk av hjemmel i naturmangfoldloven § 48, hvor to vilkår i denne paragrafen er ikke vurdert av Stabbursdalen nasjonalparkstyre.
8. Styret har fattet enkeltvedtak og vedtatt en endring i forvaltningspraksis som åpner for stor økning av motorisert ferdsel i verneområdet i mange år fremover, uten at dette er vurdert etter verneforskriften eller naturmangfoldlovens prinsipper, jf. § 7 (§§ 8-12) av Stabbursdalen nasjonalparkstyre.
9. Styret har ikke begrunnet at det er nødvendig å øke antall turer til seks (6) turer. Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen.
10. Styret har ikke begrunnet økningen i å gi dispensasjon, fra ett (1) år til fire (4) år av gangen. Det vises til endret forvaltningspraksis.
11. Styret har fjernet kravet om kjørebok. Dette kan føre til ubegrenset kjøring i nasjonalparken. Vedtakene skal være kontrollerbare.
12. Statsforvalteren mener at bruk av tre (3) snøskutere ikke kan telles som én (1) tur, men skal vurderes som én snøskuter med to følgeskutere, og telles som tre (3) turer.

Oppsummering av endringene i omgjøringsvedtaket 2025/2425-2:

Følgende ble omgjort i rammene til det delegerte vedtaket:

5. Rammen av tillatelsen/dispensasjoner ble økt fra ett (1) år til fire (4) år, i samme tidsperioder hvert år uten at dette var omsøkt. Søker søkte om 5 år, men fikk delvis innvilget dispensasjon til 4 år.
6. Antall turer med snøskuter er endret fra tre (3) turer til seks (6) turer.
7. Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én tur. I det delegerte vedtaket var definisjonen for én (1) tur (tur-retur) gjaldt kun for ett kjøretøy.
8. Fjerning av krav om bruk av kjørebok. Heller ingen krav om melding til SNO.

Alle punkt er påklaget.

Saksgrunnlag

Det henvises til dokumentene med behandling av saken som bakgrunnsinformasjon; dokument 2025/2425-1 og 2025/2425-2 (se delegert vedtak i orienteringssak til innkallingen til dette styremøtet), samt klage til Statsforvalteren Troms og Finnmark (dokument 2025/2425-3).

Utdrag av protokoll fra 12.03.2025:

ST 14/2025 Endring av vilkår i dispensasjoner og tillatelser til motorferdsel til gammer og private hytter i Stabbursdalen nasjonalpark

Saksprotokoll i Stabbursdalen nasjonalparkstyre/Rávttošvuomi álbmotmeahccestivra/Rautusvuoman kanalistarhaan johtokunta - 12.03.2025

Sak fremmes av nasjonalparkstyret og tas opp for behandling under styremøtet.

Endring i forvaltningspraksis – avvikling av kjørebok/kjøreseddel

Nasjonalparkstyret vedtar å avvikle krav om kjørebok/kjøreseddel ved dispensasjoner for motorferdsel. Så lenge tillatelsen medbringes under kjøring, stilles det ikke lenger krav om innsendelse av kjøreseddel ved tillatelsens utløp.

Argumenter for å fjerne krav om kjøreseddel for hytteeiere i Stabbursdalen nasjonalpark

15. Forenkling av forvaltningen

- *Kravet om kjøreseddel innebærer administrativt arbeid både for forvaltningsmyndigheten og brukerne. Ved å fjerne dette reduseres byråkratiet og ressursbruken på kontroll og dokumenthåndtering.*

16. Likebehandling med kommunale regler

- *I randsonen utenfor nasjonalparken, hvor Porsanger kommune regulerer motorferdsel, er det ikke krav om kjøreseddel. For å harmonisere praksis og unngå unødvendige forskjeller, bør samme prinsipp gjelde for nasjonalparken.*

17. Unngå unødig byråkrati

- *Kravet om en kjøreseddel er en unødvendig formalitet, da transporten allerede er vurdert og godkjent av forvaltningsmyndigheten.*

18. Brukerne har egeninteresse i lovlig ferdsel

- *De som får flerårige tillatelser til motorferdsel er gjerne fastboende eller hytteeiere med sterk tilknytning til området. De har egeninteresse i å følge regelverket, noe som reduserer behovet for hyppig kontroll av kjøreseddel.*

19. Miljømessig og praktisk hensyn

- *Kjøreseddel kan være upraktisk i vinterlige forhold der snøskutere eller beltekjøretøy brukes. Ved å fjerne dette kravet slipper brukerne å håndtere papirdokumentasjon under krevende vær- og føreforhold.*

20. Tillatelsen kan kontrolleres på andre måter

- *Ved kontroll kan brukerne heller fremvise digital eller skriftlig bekreftelse på at de har en gyldig flerårig tillatelse, slik det ofte gjøres i andre forvaltningsområder.*

21. Bedre samsvar med praktisk bruk

- *Mange hytteeiere transporterer varer og utstyr over tid, gjerne fordelt på flere turer. Kjøreseddel er ofte knyttet til enkelttransporter, noe som ikke samsvarer godt med fleksibelt bruk av beltekjøretøy.*

Konklusjon til nasjonalparkstyre

Det er gode grunner for å fjerne kravet om kjøreseddel for hytteeiere med flerårige tillatelser, og andre brukere som får innvilget dispensasjon da dette vil forenkle forvaltningen, harmonisere regelverket med kommunen, og være mer praktisk for brukerne. Kontroll med tillatelser kan fortsatt ivaretas gjennom andre løsninger, som digital bekreftelse

Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Forvalters veiledning for styret:

- *Forvalter veileder nasjonalparkstyret ved å vise til at omgjøring av eksisterende vedtak må hjemles i forvaltningsloven § 35 første ledd.*
- *Forvalter veileder nasjonalparkstyret ved å vise til at alle vedtak alltid skal vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12, samt hjemles i verneforskriften for Stabbursdalen nasjonalpark. Dette gjelder også omgjøring av vedtak.*

Innstilling fra samtlige styremedlemmer

Endringer til forvaltningsplanens utkast om snøskuterkjøring:

- *Det skal innvilges tillatelser/dispensasjoner til 4-årige tillatelser, fremfor et år av gangen som innvilges i dag, selv om forvaltningsplanen ikke er vedtatt.*
- *Antall turer til gammer økes til 6 turer i året. Antall turer til hytter/fritidsboliger økes til 12 turer i året.*
- *Stabbursdalen nasjonalparkstyre vedtar å endre forvaltningspraksis ved å avvike bruken av kjørebok i forbindelse med dispensasjoner til motorisert ferdsel. Kjørebok/kjøreseddel skal ikke lengre stilles som vilkår for dispensasjon så lenge tillatelsen medbringes under kjøring.*
- *Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på*

snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Innstilling fra forvalter:

- Nasjonalparkstyret bør opprettholde kjørebok som et vilkår i dispensasjoner og tillatelser for motorferdsel med snøskuter. Dette er Statens naturoppsyns sitt verktøy til å kunne utføre kontroll av snøskuterkjøringen i forhold til rammene som gis i dispensasjonen/tillatelsen. Dette ses i sammenheng med at alle dispensasjoner/tillatelser for motorferdsel skal begrenses gjennom bruk av en begrensing i antall turer og av tidsperiode. Det skal ikke gis ubegrensede tillatelser for motorferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark og forvalter viser til at økt motorisert ferdsel ikke er i henhold til intensjonen med vernet, som sier at motorferdsel i utgangspunktet er forbudt, jf. verneforskriften § 3 punkt 6.1.
- Forvalter vurderer at antallet kjøreturer som fremkommer i innstillingen er fra nasjonalparkstyret ikke vil være i henhold til intensjonen med vernet av Stabbursdalen nasjonalpark. Bruk av én snøskuter anses som én kjøretur. I nasjonalparkstyrets innstilling økes antall turer til én hytte til opptil 36 turer per sesong og opptil 18 turer til én gamme, som utgjør en betydelig økning i motorferdsel. Dette vil ha negativ effekt og påvirkning på naturmiljøet, og vurderes å ikke være i henhold til intensjon med verneformålet. Man må vurdere den negative effekten av den økte motoriserte aktiviteten, den samlede belastningen og hvilken presedensvirkning et slikt vedtak vil kunne få, jf. nml. § 10.

Behandling

Nasjonalparkstyrets innstillinger om endring av forvaltningspraksis på motorisert ferdsel er enstemmig vedtatt.

Forvalters innstillinger til tas ikke til følge.

Vedtak i sak ST 14/2025

Disse endringer innføres i forvaltningsplanen og er vedtatt som gjeldende forvaltningspraksis for fremtidige søknader:

- Det skal innvilges tillatelser/dispensasjoner til 4-årige tillatelser, fremfor et år av gangen som innvilges i dag, selv om forvaltningsplanen ikke er vedtatt.
- Antall turer til gammer økes til 6 turer i året. Antall turer til hytter/fritidsboliger økes til 12 turer i året.
- Stabbursdalen nasjonalparkstyre vedtar å endre forvaltningspraksis ved å avvikle bruken av kjørebok i forbindelse med dispensasjoner til motorisert ferdsel. Kjørebok/kjøreseddel skal ikke lengre stilles som vilkår for dispensasjon så lenge tillatelsen medbringes under kjøring.
- Én tur gjelder i utgangspunktet for ett kjøretøy. Det gis rom til at inntil tre (3) kjøretøy i følge teller som én tur når det kan sannsynliggjøres behov for ekstra kjøretøy på

snødekt mark. Slede er tillatt. Tillatelsen gjelder for transport av materiale, utstyr og bagasje.

Vedtak skal tas til anvendelse i sak 2025/198 og 2025/1455. Stabbursdalen nasjonalparkstyre fatter vedtak om omgjøring i begge sakene som har vært fattet på delegert myndighet – Sak ST 15/ 2025 og ST 16/2025.

Regelverk

Forhold i forvaltningsloven som legges til grunn:

Forvaltningslovens § 28 sier at: *Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen)...] [... Vedkommende statlige organ er klageinstans når vedtak er truffet i henhold til myndighet delegert fra et statlig forvaltningsorgan.]*

Forvaltningslovens § 29 viser til at fristen på å klage er 3 uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part og at klagefrist løper fra den første dag hvor vedtaket er blitt kunngjort. Klagefrist beregnes fra det tidspunkt at part i saken må altså ha mottatt saksdokumenter.

Forvaltningsloven § 32 viser til at erklæring om klage skal:

- «a. *fremsettes for det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket; dersom muntlig klage er tillatt, skal erklæringen settes opp skriftlig av vedkommende forvaltningsorgan;*
- b. *være undertegnet av klageren eller hans fullmektig eller være autentisert som fastsatt i forskrift, eller i medhold av forskrift, jf. § 15 a;*
- c. *nevne det vedtak som det klages over, og om påkrevet gi opplysninger til bedømmelse av klagerett og av om klagefrist er overholdt;*
- d. *nevne den endring som ønskes i det vedtak det klages over.*

Erklæringene bør også nevne de grunner klagen støtter seg til.

Inneholder en erklæring om klage feil eller mangler, setter forvaltningsorganet en kort frist for rettelse eller utfylling».

§ 33.(saksforberedelsen i klagesak):

Den forvaltningsmyndighet som har truffet et enkeltvedtak skal “foreta de undersøkelser klagen gir grunnlag for”, jf. forvaltningsloven § 33 andre ledd. Klageinstansen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Den kan pålegge underinstansen å foreta nærmere undersøkelser m.m.

Forhold i verneforskriften som legges til grunn:

Formålsparagrafen til Stabbursdalen nasjonalpark § 2 og naturmangfoldloven § 48.

Naturmangfoldloven (nml.) trådte i kraft 1. juli 2009. Av naturmangfoldloven § 7 framgår det at prinsippene i loven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. I nml. § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i

et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. nml. § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-varprinsippet legges til grunn, jf. nml. § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av naturmangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering

Vilkårene for å ta klagen til behandling

Stabbursdalen nasjonalparkstyrets delegerte vedtak 2025/2425-2 datert 25.03.2025 er et enkeltvedtak som kan påklages i henhold til forvaltningsloven § 28, jf. § 2 første ledd bokstav b. Den som er part i saken, har klagerett. Statsforvalteren i Troms og Finnmark kan klage på delegerte vedtak som fattet av Stabbursdalen nasjonalparkstyre, jf. forvaltningslovens § 28 og 29. Statsforvalteren har klaget på det delegerte vedtaket 2025/2425-2. Stabbursdalen nasjonalparkstyre mottok klagen innen klagefristen på 15 virkedager, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 30. Vilkårene for å behandle klagen er dermed oppfylt. Klagen tas derfor opp for behandling i Stabbursdalen nasjonalparkstyre.

Forvalter mener at saken er tilstrekkelig opplyst og at klagen kan behandles. I denne saken vil det kun bli gjort vurderinger i forhold til de konkrete klagepunktene fra Statsforvalteren.

I 2010 sendte Statsforvalteren (Fylkesmannen i Finnmark) forvaltningsplanen for Stabbursdalen nasjonalpark og landskapsvern på offentlig høring. Da lokal forvaltningsordning for større verneområder trådte i kraft, valgte Stabbursdalen nasjonalparkstyre å jobbe videre med forvaltningsplanen, fremfor å sende forvaltningsplanen til endelig godkjenning hos Miljødirektoratet. Stabbursdalen nasjonalparkstyret sitt utkast av forvaltningsplanen har videre vært sendt inn til faglig gjennomgang to runder, i 2016 og 2019. Det har også vært gjennomført flere dialogsmøter mellom Miljødirektoratet og nasjonalparkstyret om forvaltningsplanen. Miljødirektoratet har så langt ikke faglig godkjent endringene nasjonalparkstyret har innført i utkastet til forvaltningsplanen. Stabbursdalen nasjonalparkstyre har derfor per i dag ikke en faglig godkjent forvaltningsplan, og dagens utkast kan derfor ikke sendes ut på offentlig høring.

Forvalter viser til tidligere administrative vurderinger som fremkommer i protokoll fra styremøtet den 12.03.2025. I dette delegert vedtaket har sekretariatet fulgt styrets vedtak ST 14/2025 fattet 12.03.2025, med de endringene i rammer og retningslinjer for motorferdsel til gammer i Stabbursdalen nasjonalpark.

Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen i henhold til intensjonen med vernet og etter naturmangfoldloven § 7 (§§ 8-12).

I henhold til Statsforvalteren skal nasjonalparkstyret vurdere og vise til følgende:

- hvordan omsøkte motorferdsel vil påvirke formålet med vernet og verneverdiene.
- kunnskap om verneverdier og naturmangfold som vil bli berørt av den økte motorferdselen, og effekten av den økte motorferdselen på dette.
- om denne kunnskapen er god nok til å fatte en beslutning, eller om føre-var-prinsippet skal legges til grunn.
- om den samlede belastningen for verneområdet, for alle søknadene om motorferdsel og vurdere dette sammen med annen belastning økosystemene i verneområdet er utsatt for.
- hvilke avbøtende tiltak som er nødvendig for å unngå skade på verneverdiene.

Statsforvalter viser til at det foreligger saksbehandlingsfeil i vedtak 2025/2425-2 fordi vedtak ST 14/2025 legges som grunnlag til vedtaket, som tilsier at vedtaket vurderes til å ikke være gyldig. Dette begrunnes i at nasjonalparkstyret ikke henviste til vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8-12. De vurderingene som Stabbursdalen nasjonalparkstyre har gjort i vedtak ST 14/2025 vurderes til å ikke innfri disse kravene om vurdering etter naturmangfoldloven §§ 8-12. Også de endrede rammene for tillatelser/dispensasjoner for snøskuter i saken er påklaget. Stabbursdalen nasjonalparkstyre bes derfor å ta Statsforvalterens klage til følge.

Styret må vedta om klagen fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark skal tas til følge, eller om styret opprettholder sitt delegerte vedtak i sak 2025/2425-2. Dersom styret står opprettholder sitt delegerte vedtak 2025/2425-2, skal klagesaken sendes videre til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmarkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finnmarkun staatinhallittija

Vår dato:

11.04.2025

Vår referanse

2025/3661

Deres dato:

Deres referanse

STABBURSDALEN NASJONALPARKSTYRE
c/o Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9800 VADSØ

Telefonnummer til saksbehandler

Heidi-Marie Gabler, 77642231

Klage på vedtak om dispensasjon til motorferdsel i Stabbursdalen nasjonalpark

Statsforvalteren viser til vedtak i sak 2025/2425-2, datert 25.03.2025 – Dispensasjon til bruk av snøskuter til gamle i Stabbursdalen nasjonalpark.

Vi viser også til protokoll fra styremøte 12.03, vedtak i ST 14/2025, Endring av vilkår i dispensasjoner og tillatelser til motorferdsel til gamle og private hytter i Stabbursdalen nasjonalpark.

Begrunnelse for klagen

1) Dispensasjon til bruk av snøskuter til gamle med hjemmel i naturmangfoldloven § 48

Styret har gitt dispensasjon til økt bruk av snøskuter til gamle i flere år, med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, uten at dette er begrunnet. Det er gitt dispensasjon til 6 turer i året i 4 år. Dette er en endring forvaltningspraksis som var 3 turer som var innvilget for ett år. Styret har vedtatt at dette skal være gjeldende forvaltningspraksis for fremtidige søknader.

I veileder fra Miljødirektoratet M106-2014 *Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter* er det følgende veiledning om bruk av denne hjemmelen i naturmangfoldloven § 48:

«Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf
Org.nr. 967 311 014

Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilårene er kumulative, det vil si at begge vilårene må være oppfylt.

Styret har ikke begrunnet vedtaket, og har heller ikke har vurdert om de to vilårene i naturmangfoldloven § 48 for å gi dispensasjon, er oppfylt når forvaltningspraksisen ble endret. Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen. Styret har også fjernet krav om kjørebok. Dette kan føre til ubegrenset kjøring i nasjonalparken, fordi det ikke er mulig å kontrollere vilkåret om antall turer når det ikke samtidig er satt vilkår om kjørebok. Vedtakene skal være kontrollerbare.

2) Inntil tre (3) snøskutere kan kjøre i følge og telles som én tur.

Statsforvalteren klager på vedtakets punkt: *Dersom behov kan sannsynliggjøres, kan inntil tre (3) snøskutere kjøre i følge og telles som én tur.*

Vi viser til Ot. prop 52 (2008-2009) – Om lov om forvaltning av naturens mangfold, s. 425 hvor det står følgende om vurdering av sikkerhetshensyn: «Generelt sett gir den ikke grunnlag for å åpne for bruk av to snøscootere når det gis tillatelse til bruk av snøscooter (såkalt følgescooter)».

Det er altså ikke anledning til å innvilge følgeskuter grunnet sikkerhetsmessige hensyn. Forvaltningspraksis legger opp til at bruk av én skuter tilsvarer én kjøretur, og at bruk av to skutere tilsvarer to kjøreturer osv.

Statsforvalteren mener etter dette at bruk av 3 snøskutere ikke kan telles som en tur, men skal telles som 3 turer. Det vil si at det i denne saken er gitt dispensasjon til 18 turer med snøskuter hvert år i nasjonalparken. Vi klager på vedtaket fordi dette er et høyt antall turer sammenlignet med det som er vanlig praksis for behandling av slike saker i verneområder. Vedtaket kan også skape presedens for en uheldig utvikling av økt motorisert ferdsel i verneområder, som ikke er forenlig med verneformål og kan gi negative virkning for verneverdiene.

3) Styret har ikke vurdert søknaden etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i

§ 7 (§§ 8-12).

Styret har fattet enkeltvedtak etter vedtatt endring i forvaltningspraksis som åpner for stor økning av motorisert ferdsel i verneområdet i mange år fremover, uten at dette er vurdert etter verneforskriften eller naturmangfoldlovens prinsipper, jf. § 7 (§§ 8-12).

Vi viser her til naturmangfoldloven § 7 (*prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12*). «Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen».

Når styret omgjør vedtak/fatter vedtak om endret praksis som ikke følger innstilling fra forvalteren, må styret selv gjøre denne vurderingen i henhold til intensjonen med vernet og etter naturmangfoldloven § 7 (§§ 8-12).

Styret må vurdere/se hen til:

- hvordan omsøkte motorferdsel vil påvirke formålet med vernet og verneverdiene.
- kunnskap om verneverdier og naturmangfold som vil bli berørt av den økte motorferdselen, og effekten av den økte motorferdselen på dette.
- om denne kunnskapen er god nok til å fatte en beslutning, eller om føre-var-prinsippet skal legges til grunn.
- om den samlede belastningen for verneområdet, for alle søknadene om motorferdsel og vurdere dette sammen med annen belastning økosystemene i verneområdet er utsatt for.
- hvilke avbøtende tiltak som er nødvendig for å unngå skade på verneverdiene.

Statsforvalteren er av den oppfatning at styret ikke har gjort denne vurderingen ved dette vedtaket som er fattet etter en endret praksis for behandling av søknader om motorferdsel i verneområdet. Dette utgjør en saksbehandlingsfeil som medfører at vedtakene kan være ugyldige.

Statsforvalteren anmoder styret om å ta klagen vår til følge, og endre enkeltvedtaket. Vi anmoder også om at styret endrer vedtak om forvaltningspraksis for søknader om bruk av snøskuter til hytter og gammer. Nasjonalparkforvalteren deres har lang erfaring med forvaltning av dette verneområdet, og solid faglig kunnskap om regelverket for verneområdeforvaltning, og er deres faglige veileder i disse sakene. Vi anmoder styret å følge denne veiledningen.

Hvis klagen ikke blir tatt til følge skal den oversendes til Miljødirektoratet som klageinstans.

Med hilsen

Toril Feldt (e.f.)
konstituert statsforvalter

Lisa Bjørnsdatter Helgason
Miljødirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Sven Tore Nilsen

Skogsnelleveien 5

9516

Alta